

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Aanwezig	Voorzitter	Mevrouw A.M.J. Schaap
	Raadsgriffier	Mevrouw J.I.M. le Comte
	Raadsleden	De heer Th. H.J. Bartels PRD Mevrouw C.D. van Bentem GemeenteBelangen De heer T.A. de Boer VVD Mevrouw D.A. Bondt D66 De heer R.J.B. den Burger VVD De heer F.T.M. Cuppen D66 Mevrouw S.R.E. Engelsma GroenLinks De heer T.T.M.G. Erkens PvdA Mevrouw M.E.C.S. de Groot GroenLinks De heer C.F. Geerdes CDA De heer W. Hoge VVD De heer O.H. Hollink VVD Mevrouw L.A. Jansen GroenLinks De heer P.G. Janssen GemeenteBelangen De heer P.W. Kraak D66 Mevrouw F. van Lent CDA De heer T. Modderkolk PRD Mevrouw F.J. Mijnhart D66 Mevrouw A. Nijeboer PRD De heer J.C.J. Streefkerk GemeenteBelangen De heer O.P. Velthuizen GemeenteBelangen Mevrouw E.L. Vink GroenLinks Mevrouw H.J. Weeda PvdA
Portefeuillehouders	De heer J. Maouche Mevrouw M. Mulder Mevrouw H.H.M. Rolink-Velthuis De heer J. Verstand	

Afwezig met kennisgeving	-
---------------------------------	---

De raadsvergaderingen kunnen worden nageluisterd op raad.renkum.nl

1	Opening, vaststelling volgorde agenda en mededelingen
Na enige technische problemen opent de voorzitter de digitale vergadering om 15.35 uur.	
Agenda De agenda wordt conform vastgesteld.	
Mededelingen Rond 17.00 uur wordt er geschorst en om 18.00 uur begint het avonddeel tot uiterlijk 20.30 uur. Is de vergadering dan niet klaar, dan wordt er morgenavond verder vergaderd.	
2	Vragenuurtje
Mw. Bondt heeft vragen betreffende racisme. We zijn allen, hopelijk, in Nederland geschrokken door de constatering dat racisme diepgeworteld is in onze samenleving. Dit heeft heel veel los gemaakt en talloze mensen erg gekwetst. We zijn hier te gemakkelijk en te nonchalant aan voorbij gegaan. De vragen die D66 heeft betreft niet symboolpolitiek, zoals straatnamen wijzigen of standbeelden verwijderen. Maar wij willen als partij weten hoe nu racisme bij ons in de gemeente is doorgedrongen. Moeten wij in Renkum ook spreken over geïnstitutionaliseerde discriminatie? Ondervinden inwoners bijvoorbeeld discriminatie en hinder bij de toewijzing van woningen of misschien ervaren zij mogelijk een extra controle bij uitkering. D66 wil weten of u een beeld heeft hoe die situatie nu in onze gemeente is. Heeft u signalen ontvangen, of zijn er misschien klachten. Wat is	

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

vooral uw visie hierop? Zou u dit met ons kunnen delen in een brief aan de raad? D66 zal aan de agendacommissie vragen of het mogelijk is om daar een raadsontmoeting over te houden.

Burgemeester Schaap antwoordt dat er niet direct klachten ontvangen zijn. Het speelt wel en daar wil het college niet van weggijken. In de collegevergadering van afgelopen dinsdag is erover gesproken. Het college wil er ook geen symboolpolitiek van maken, maar vooral kijken hoe het in de dagelijkse werkzaamheden verwerkt kan worden: bij de woningtoewijzing als het gaat over de prestatieafspraken; bij bijvoorbeeld verenigingen en scholen hoe daar het gesprek mee aangegaan kan worden. De burgemeester wil het graag toelichten in een brief. Duidelijk moet zijn dat de gemeente/het college er voor alle inwoners is.

Dhr. Streefkerk (GB) (namens dhr. Velthuisen, die wegens technische problemen met de laptop niet te verstaan is): "In de commissie van 10 juni geeft de wethouder aan dat de subsidieregelingen ambtelijk worden uitgewerkt en dat de wethouder zeker proactief bezig is, maar dat het even tijd kost. We zijn nu 2 weken verder, en het water staat sommige buurthuizen, verenigingen en andere stichtingen aan de lippen. Heeft de wethouder nu wel inzicht welke subsidieregelingen er allemaal zijn voor deze buurthuizen, verenigingen en stichtingen? Heeft de wethouder nu wel in kaart welke buurthuizen, verenigingen en andere stichtingen dringend subsidie of hulp nodig hebben tijdens deze crisis?"

Anders dan uw antwoord op 10 juni 2020 hebben de subsidieregelingen wel degelijk een sluitingstermijn en zijn deze buurthuizen, verenigingen en stichtingen inmiddels actief ondersteund door de gemeente met de subsidie aanvragen, zodat we zeker weten dat voor de sluitingsdatum de buurthuizen et cetera op de hoogte zijn van deze mogelijke regelingen?"

Wethouder Rolink antwoordt dat de gemeente alle regelingen die er zijn aan alle buurthuizen heeft doen toekomen. Sinds 12 juni komen SBI-codes, waar dorpshuizen mogelijk op ingeschreven zijn, in aanmerking voor TOGS-regelingen, mits zij aan de voorwaarden voldoen. Zij moeten zelf alle subsidies aanvragen. De voorwaarden zijn op de sites van de rijksoverheid terug te vinden. Ook daar zijn de dorpshuizen op geattendeerd. Alle dorpshuizen hebben op 15 juni van de gemeente een mail gekregen met daarin de link met meer informatie over de voorwaarden waaraan zij moeten voldoen voor een aanvraag. Bij de provincie was een regeling 'Covid-19 sociale initiatieven'. Eind mei/begin juni was het plafond bereikt en dan kunnen er geen nieuwe aanvragen meer worden gedaan.

De gemeente heeft via de regeling Covid-19 steun gemeente een bedrag van € 89.000, - ontvangen en die is bedoeld voor het inhuren van medewerkers om vitale functies uit te voeren, het realiseren van noodopvang voor kwetsbare groepen of voor kinderen, het uitvoeren van activiteiten voor het versterken van sociale verbinding en het verstrekken van tegemoetkoming aan ondernemingen in de sectoren recreatie, toerisme en gemeenschapsbevindingen. Het zal duidelijk zijn dat die € 89.000, - niet alleen voor de buurthuizen is. De gemeente heeft met alle buurthuizen contact gehad.

Dhr. Streefkerk (GB) begrijpt van de wethouder dat het plafond bereikt is en dat de buurthuizen op 15 juni geïnformeerd zijn. Zijn de buurthuizen dan wel proactief, op tijd, geïnformeerd? Als het plafond op 15 juni al bereikt is, wil hij graag nog duiding van de wethouder hebben.

Wethouder Rolink antwoordt dat met een aantal buurthuizen contact is geweest en de regelingen zijn allemaal toegestuurd. De gemeente kan geen aanvragen namens de buurthuizen doen. Alle benodigde informatie is verstrekt om de aanvragen te doen. De raad heeft ook de mail gekregen met de link waar de TOGS-aanvraag en de subsidieregeling in zit.

Mw. Van Bentem (GB) heeft een vraag over de Hogekampseweg. Zij spreekt haar complimenten uit richting de wethouder, er staan nu twee verkeersregelaars sinds vorige week. De vraag aan de wethouder is of hij de situatie daar met verkeersregelaars goed heeft beoordeeld. De twee verkeersregelaars staan nu bij de kiss and ride zones van de school en niet bij het kruispunt van de Hogekampseweg. En juist daar stellen we sinds januari 2019 vragen over en vragen we aandacht voor die kruising omdat daar die gevaarlijke situaties ontstaan. Zij hoort graag of ze het goed heeft, maar in de commissie van 9 juni heeft de wethouder verkeersregelaars toegezegd, dit is uiteindelijk geregeld op 18 juni en op 19 juni stonden ze er feitelijk. Dan gaat er toch weer een periode overheen. Heeft dit te maken met coalitiegenoten die een opmerking maken aan de desbetreffende wethouder omdat ze ons gesproken hebben en wij het dus echt zo verschrikkelijk beu zijn dat we denken aan een gele kaart. Een motie van treurnis of what ever. We weten niet meer wat we moeten doen om te komen tot actie voor deze verkeerssituatie en de verkeersveiligheid die we willen garanderen. Als GemeenteBelangen houden we nu onze zorgen omdat de verkeersregelaars op de verkeerde plek staan. Dat kruispunt blijft een heel gevaarlijk punt. De Hogenkampseweg wordt ook nog afgesloten op 29 juni en gaat de laatste schooldag, 10 juli, weer open. Zelfs de verkeersregelaars die GemeenteBelangen gesproken heeft, geven aan dat als de weg afgesloten wordt, wordt het nog een grotere chaos. Waarom is er nu juist voor deze periode gekozen is? Kan het niet naar de eerste week van de vakantie?

Wethouder Verstand antwoordt dat duidelijk is dat in dit dossier dingen sneller en beter hadden gekund. In het

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

begin is de situatie beoordeeld en vervolgens meegegeven aan de Odra om de voorwaarden op te nemen in de vergunning. Niet alle voorwaarden die door de gemeente gesteld zijn over wat daar moet gebeuren zijn in de vergunning terecht gekomen. Daar is het in de kern misgegaan waardoor achteraf veel dingen gerepareerd moesten worden. Het is heel vervelend, het kost veel tijd en zorgt voor veel onrust, wetende dat het een vervelend punt is waar huizen gebouwd worden en waar de weg een keer afgesloten moet worden. Vanaf het begin is erop gestuurd die weg af te sluiten in de zomervakantie. Het lastige is dat Nutsbedrijven zich daarin niet laten sturen. Ondanks dat het verschillende keren is aangegeven, is er toch voor gekozen om het in deze periode te doen. Hij kan alleen maar beamen dat het een hele vervelende periode is, zeker als de scholen net een tijdje dicht zijn geweest en nu eindelijk open kunnen en dat dan zoiets gebeurt.

Het heeft een week geduurd voor er verkeersregelaars stonden en hij is het ermee eens dat ze er sneller hadden kunnen staan. Er is regelmatig overleg met de verkeersregelaars, telefonisch en ter plekke om te kijken welk werk zij moeten doen, waar ze moeten staan. De gemeente krijgt terug van de verkeersregelaars dat ze het onder controle hebben en dat ze de situatie kunnen managen. Als mw. Van Bentem van mening is dat ze op een andere locatie moeten staan, hoort hij graag welke locatie dat precies is en zal hij ernaar kijken.

Bij interruptie zegt dhr. Hoge (VVD) dat het klopt wat GemeenteBelangen aangaf, dat de verkeersregelaars op de verkeerde plek stonden in eerste instantie. Vanmiddag heeft hij zijn kinderen opgehaald van school en gezien dat de verkeersregelaars wel op de goede plek stonden: één op de oversteekplaats en één op het kruispunt. Hij hoort de wethouder zeggen dat de Nutsbedrijven niet te sturen zijn en vraagt of het mogelijk is om gedurende de tijd dat de kinderen worden gebracht en gehaald te zorgen voor afspraken met de aannemer dat er geen losverkeer is. Op die manier zou er minder vrachtverkeer tijdens die tijdstippen zijn.

Wethouder Verstand begrijpt de vraag en zegt toe ernaar te kijken.

Mw. Van Bentem (GB) vindt het fijn te horen dat de verkeersregelaars op de goede plekken staan vandaag. Het mag echter geen willekeur zijn en zij zou het fijn vinden als de wethouder kan toezeggen aan de verkeersregelaars door te geven op welke plekken ze precies moeten staan. Zij sluit aan bij de vraag van de VVD m.b.t. het laden en lossen. De bouw is nog niet klaar, dus de vrachtwagens die gaan komen, gaan door de woonwijk.

Dhr. Hoge (VVD) vraagt of de wethouder kan toezeggen uiterlijk vrijdag de raad te informeren over wat eruit gekomen is.

Wethouder Verstand heeft begrepen dat vanmiddag, einde schooltijd, de verkeersregelaars op de goede plek stonden en zal doorgeven dat dat moet blijven. Hij zal uiterlijk vrijdag een antwoord geven op de vraag van de VVD.

Besluit

Actie

Wethouder Verstand zegt toe dat hij de juiste locatie aan de verkeersregelaars doorgeeft en dat hij overleg heeft met de aannemer over geen vrachtverkeer in de tijd dat kinderen gebracht en gehaald worden. De uitkomst van het gesprek geeft hij uiterlijk vrijdag door.

3

Jaarrekening 2019

Woordvoerders zijn: dhr. Erkens (PvdA), dhr. De Boer (VVD), mw. De Groot (GroenLinks), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Mijnhart (D66), dhr. Streefkerk (GB), mw. Van Lent (CDA)

Dhr. Erkens (PvdA): "In een eerder versie van dit verslag, de versie die is besproken met het college, gaven we aan dat het traject van de controle op veel punten goed is verlopen. Het venijn zat echter in de staart. In de bespreking met de accountant kwam weliswaar naar voren dat het afgeven van een goedkeurende verklaring nog niet zeker was, we hadden echter goed hoop.

Eerst afgelopen dinsdag werd voor de commissie duidelijk dat er een verklaring met beperking zou worden afgegeven. Buitengewoon jammer voor alle betrokkenen. Buitengewoon vervelend ook dat hierdoor de rapportage naar de raad moest wachten.

Het signaal dat de accountant afgeeft kun je relativeren; er is nog geen man overboord. De commissie denkt daar anders over. Het signaal laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Twee keer op rij zo'n verklaring is moeilijk te verteren. In ons verslag gaan we er uitgebreid op in, ik hoef dat verder niet toe te lichten. Ik vestig met name aandacht op de bevindingen, adviezen en aanbevelingen die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten.

Namens de commissie doe ik dan ook een dringend beroep, voor zover dat nog niet is gebeurd, onze bevindingen, adviezen en aanbeveling zeer serieus te nemen. Heel concreet betreft dat het verzoek om op korte termijn met betrokken partijen om tafel te gaan om afspraken te maken over de controle op de zorguitgaven.

Tot zover, voorzitter.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Dhr. De Boer (VVD): Voor ons liggen ter vaststelling de jaarstukken 2018. Verder wordt in het raadsvoorstel gevraagd om een het grootste deel van het resultaat te bestemmen voor een extra storting in de Weerstandsreserve.

Zoals de voorzitter van de rekeningcommissie al verwoord heeft zijn er al diverse stappen doorlopen voordat de rekeningcommissie een verslag met bevindingen kon uitbrengen. Dit verslag is besproken met het college en vervolgens is hierop een reactie gekomen. Deze reactie hebben wij inmiddels allemaal ontvangen.

Voorzitter, de VVD sluit zich aan bij de rapportage van de rekeningcommissie en dankt het college voor de gegeven reactie.

Dat wil nog niet zeggen dat er niets meer gedaan behoeft te worden. Zoals uit het verslag van de accountant naar voren komt is een goedkeuringsverklaring afgegeven met een beperking. Dat wil zeggen dat de accountant getoetst heeft of onze jaarstukken zijn opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de jaarrekening een getrouw beeld geeft, of de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen en of de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Dat is in grote lijn het geval, met uitzondering van de Sociaal Domein waarvoor de beperking geldt.

Zonder in herhaling te vallen over hetgeen de voorzitter van de rekeningcommissie hierover al gezegd heeft en naast de overige genoemde punten in het verslag van de commissie, is de VVD van mening dat de controle problematiek binnen het Sociaal Domein zo spoedig mogelijk dient te worden opgepakt. Uit de beantwoording van het college hebben wij inmiddels begrepen dat er aanvullende maatregelen getroffen worden en dat er aanscherping zal plaatsvinden van de werkwijze.

Met betrekking tot het tweede punt van het raadsvoorstel kan de VVD instemmen, dat wil zeggen dat een bedrag ad. € 537.000, -- van het resultaat wordt toegevoegd aan de weerstandsreserve om zo het statisch weerstandsvermogen weer aan de norm van 100% te laten voldoen.

Mw. De Groot (GroenLinks): Voorzitter, waar wij ons met name op willen concentreren is het oordeel van de accountant, het 'oordeel met beperking' op de zorguitgaven. Het gaat om uitgaven van bijna € 5 miljoen en dat vinden wij toch wel erg veel. Het gaat ook over zorg voor jongeren, die erg belangrijk is. Zorgverleners en zorgvragers hebben ook erg veel baat bij een goed en slim administratie- en controlesysteem. Dus het is niet alleen voor de gemeente van belang, het is ook voor al die anderen van belang. Daarom vinden wij het ook belangrijk dat er vaart en aandacht voor komt.

Wij hebben onze bedenkingen, zeker als het gaat om de reactie van het college op dit onderdeel. Omdat een medewerker ziek is geworden, is de keuze gemaakt om de controle achterwege te laten. Dat laat zien hoe kwetsbaar het gemeentelijke apparaat nog steeds is. Wat ons zorgen baart is dat het college het proces weliswaar wil verbeteren, maar hiervoor vooral op de eigen administratie en het eigen kwetsbare ambtenarenapparaat wil leunen. En juist hierin zit en zat het probleem. Op dit punt zegt het college niet toe met de Rekeningcommissie rond de tafel te gaan. Wij zouden graag 2 dingen zien:

1. dat u de rekeningcommissie betreft bij de verbetering van het controle proces. Ook het advies van de accountant is op dit onderdeel van belang.
2. dat u bij de bestuur rapportage sociaal domein in september aandacht besteed aan hoe u tot een controlesysteem komt dat voldoende is. Eventueel in samenwerking met andere gemeenten en zodanig dat het niet tot een administratief waterhoofd leidt.

Tot zover.

Dhr. Modderkolk (PRD): Wij maken ons, als fractie van de PRD, ernstig zorgen over de wijze waarop het college omgaat met de bevindingen van de rekeningcommissie. Voor het 3^e jaar op rij is er in de rekeningcommissie uitvoerig gesproken over het feit dat de basis niet op orde is, de verantwoording van en controle op de uitgaven in het Sociaal Domein niet c.q. onvoldoende plaatsvindt en het inkoopbeleid te wensen over laat. Ondanks toezeggingen van het college lijkt het nog steeds niet te lukken om orde op zaken te stellen.

Ook is dit het 2^e jaar waarin de accountant geen goedkeurende verklaring afgeeft. Onzes inziens zijn dit zeer ernstige zaken!

In de reactie van het college wordt over 2019 gezegd dat zij, i.p.v. te werken aan deze belangrijke kwesties, andere prioriteiten heeft gesteld. Om welke prioriteiten het hier zou gaan is de PRD vorig jaar niet bekend geworden.

De PRD neemt dit de verantwoordelijke wethouders zeer kwalijk.

Alle politieke partijen in de rekeningcommissie nemen hun verantwoordelijkheid zeer serieus en voelen zich uiterst betrokken om het college te steunen in hun taak. Gelet op de reactie van het college kan men zich afvragen hoe serieus men de Raad en de rekeningcommissie nu werkelijk neemt.

Het is voor de PRD zeer pijnlijk om te constateren dat er door het college zo met belasting- en gemeenschapsgeld van de burgers om gegaan wordt. Een rode kaart of een motie van treurnis of wantrouwen zou recht doen aan

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

deze houding. Zover wil de PRD nog niet gaan.

Wij roepen daarom het college nogmaals nadrukkelijk op om, na het zomerreces, samen met de rekeningcommissie in gesprek te gaan en samen te zoeken naar oplossingen zodat de accountant nog dit jaar wel een goedkeurende verklaring af kan geven.

Bij de PRD bestaat de indruk dat zowel coalitie als oppositie hier gelijk over denken. Immers, een gezamenlijk belang.

Dank u wel, voorzitter.

Mw. Mijnhart (D66): D66 onderschrijft het rapport van de Rekeningcommissie over de jaarcijfers 2019 helemaal en we hebben daarnaast nog twee opmerkingen:

- De naleving van de Europese aanbestedingsregels moet beter!! Je hebt hier als gemeente ook een voorbeeldfunctie in.

-De zorg met zijn harde en ook zachte kanten is wat complexer om in prestatie leveringen en effectiviteit vast te leggen. We willen natuurlijk niet meer afhankelijk zijn van productieverantwoordingen en controle verklaringen van aanbieders. We zullen dus beter en meer moeten opschrijven, D66 wil hierin wel aandacht voor het feit dat zichtbaar in controle zijn op papier geen garantie biedt voor goede en adequate dienstverlening en zorg aan inwoners. Het moet niet zo zijn dat je een heel systeem optuigt, de accountant heel tevreden is, maar de inwoner er niets mee op schiet.

Dhr. Streefkerk (GB) (namens dhr. Velthuizen, die wegens technische problemen met de laptop niet te verstaan is): Ondanks dat het eindresultaat van de jaarrekening positief is en dus goed is uitgevallen valt er wat ons betreft als fractie, toch nog het nodige op aan te merken.

De rekeningcommissie heeft in eerste instantie een verslag geschreven op basis van een goedgekeurde accountantsverklaring met een aantal aandachtspunten.

Twee dagen voor deze raadsvergadering heeft de raad te horen gekregen via het college dat de accountant een verklaring met beperking afgeeft.

Dit was voor GB een reden om het verslag ondanks dat het al besproken was tussen de rekeningcommissie en college aan te passen. Echter was men het in de rekeningcommissie niet unaniem eens over de aanpassingen die GB wilde veranderen in het verslag. GB wilde na deze ontwikkelingen in het verslag toch wat hardere bewoording gebruiken en meer eisen stellen omtrent de waarschuwingen en beperkingen van de accountant.

Dit alles is niet gelukt omdat i.p.v. een inhoudelijke discussie het verslag al per abuis door de voorzitter verstuurd was naar de raad. Jammer maar het zij zo. Het verslag wat nu voorligt is volgens GB dus gebaseerd op een goedgekeurde verklaring met twee aandachtspunten. Daarom zal GB anders dan normaal gesproken, toch ingaan op het technische deel van de jaarrekening en hier een paar vragen over stellen aan het college.

De accountant geeft aan dat deze beperking zit in het getrouwheid en rechtmatige besteding van de lasten in het sociaal domein. In het gewone Nederlands "de uitgaves in het sociaal domein zijn niet gecontroleerd of er daadwerkelijk een prestatie voor geleverd is".

Dit jaar zijn we, na diverse waarschuwingen de afgelopen jaren, van deze en de vorige accountant voor het eerst door de ondergrens van onrechtmatig besteed geld in het sociaal domein heen gezakt, we hebben die grens gepasseerd.

Of de juiste bedragen zijn uitgekeerd, of mogelijk te veel, het is niet gecontroleerd en zo voor GB onvoldoende transparant.

De raad heeft in het Amendement Kadernota Sociaal Domein, op 30 oktober 2019 aangenomen, zelfs nog strakkere kaders meegegeven omtrent het controleren op de prestaties en rechtmatigheid van betalingen in het sociaal domein.

We lezen in de reactie van het college op het verslag van de rekeningcommissie terug, dat het college andere prioriteiten gesteld heeft en daarom deze taak heeft laten liggen.

Eerste vraag voor het college, waarom is hier geen gehoor aangegeven en zijn er toch een andere prioriteit gesteld? Wat zijn deze prioriteiten dan precies geweest?

Waarom is er geen gehoor gegeven ten aanzien van de waarschuwingen van de accountant en de rekeningcommissie. Waarom is geen gehoor gegeven aan de raad die middels een amendement ook nog eens strakkere kaders stelt?

Waarom is er geen gehoor gegeven aan het door het college zelf opgestelde beleid Kadernota Sociaal Domein? Graag horen wij hiervoor toch echt een verklaring.

Ook de rechtmatigheid omtrent de aanbestedingen, al eerder genoemd, onder andere door D66, en dan specifiek de Europese aanbestedingen, heeft de account ook onrechtmatigheden geconstateerd. Het gaat hier om € 830.000, - aan onrechtmatigheden, de ondergrens op dit gebied ligt op € 918.000, - zo om en nabij.

De marge naar overschrijding richting deze ondergrens wordt wel erg krap op deze wijze. Ook hier wordt, net als door de vorige accountant, een waarschuwing afgegeven, en door de rekeningcommissie, dus de raad, aandacht

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

voor gevraagd.

U schrijft in uw reactie: we hebben in 2019 grote stappen gemaakt, maar de eerste trainingen zijn pas in de 1ste helft van 2020 gegeven. Kan de wethouder bedrijfsvoering hier een onderbouwing op geven. Andere directe vragen aan de wethouder bedrijfsvoering zijn als volgt:

- Welke grote stappen zijn er gemaakt in 2019? Waarom zien we daar niks van terug in de jaarrekening?
- Over het jaar 2018 zijn er fouten ontstaan en is de vraag waarom zijn deze niet gecorrigeerd als er immers grote stappen zijn gemaakt?
- GB heeft vorige week gevraagd om de € 830.000, - aan fouten inzichtelijk te krijgen, nog voor de raadsvergadering. We hebben geen antwoord gehad! Waarom niet? Het zijn fouten van 2 jaar terug.
- Waarom heeft de lijncontrole niet kunnen plaatsvinden over inkoop- en aanbestedingsbeleid in 2019? Waarom geeft u Covid-19 hiervan de schuld of spelen er wellicht nog andere punten?

Graag ook hiervoor een goeie verklaring.

Omdat de fractie geen vragen heeft kunnen stellen op het eerste deel van de jaarrekening, wil ik aansluitend nog een vraag stellen over de reclamebelasting.

In de tabel met afwijkingen, op pagina 194, staat dat: met betrekking tot het punt van de reclamebelasting, staat hier een afwijking van negatief € 6.000, - genoteerd. Wij zouden ook graag willen weten hoe dat kan? Volgens ons zou de wijze waarop de reclamebelasting destijds is ingestoken, nooit een negatief saldo kunnen opleveren.

Mw. Van Lent (CDA): Dank u wel, voorzitter. We hebben het er met de fractie van het CDA ook over gehad, we hebben het voorstel doorgenomen en ook het verslag gelezen van de Rekencommissie. We danken dhr. Erkens voor het opstellen daarvan. De CDA-fractie heeft maar één vraag: de rekening sluit af met een voordelig saldo van € 568.000, -. U stelt voor een deel hiervan in de bestemming van het weerstandsvermogen, die € 537.000, -, te storten. U stelt dit voor om het statisch weerstandsvermogen weer aan de norm van 100% te laten voldoen. De vraag is echter wel, wat wordt met de overige € 31.000, - gedaan? Wordt deze toegevoegd aan de exploitatie van 2020 en waaraan wordt die dan besteed? Waarom geeft u dit nog niet aan in uw voorstel? De CDA-fractie is van mening dat dit bedrag terug moet vloeien naar de algemene reserve. Het rekeningresultaat geeft dan wel een voordeliger saldo, maar dat is wel ontstaan door inzet van de reserves. De totale mutatie op de reserve bedroeg ruim € 1 miljoen. Daarbij opgemerkt dat het eigen vermogen van de gemeente met circa € 2,2 miljoen is afgenomen. Voorzitter, dit kan zo niet doorgaan. De CDA-fractie heeft bij de begrotingsbehandeling 2020 al aangegeven dat Renkum ook wat aan de inkomstenkant moet doen. Inderdaad, een OZB-verhoging. De coalitie had hier geen trek in. Hebben we een keus? Willen we onze eigen regie blijven voeren op onze uitgaven, dan zullen de inkomsten moeten worden verhoogd. Om zo ook het huidige voorzieningenniveau te handhaven. Doen we dat niet, dan is de kans groot dat we onder preventief toezicht van en door de provincie worden geplaatst. Dan zal alsnog de vrije ruimte binnen de OZB worden verzilverd. Het CDA houdt deze gang graag in eigen regie en wil onder het huidige toezicht blijven vallen. Graag uw reactie?

Wethouder Mulder dankt voor alle kritische opmerkingen. Het is klip en klaar wat men van het verslag van de accountant vindt. Hopelijk is het ook klip en klaar dat het college zich op het standpunt bevindt dat er echt wat te doen is als het gaat over de zorgcontrole. Zij betreurt het dat er fracties zijn die niet teruglezen in de reactie van het college of niet hebben terug gehoord in het gesprek dat met elkaar vorige week hierover gevoerd is dat het bestuur die urgentie ook daadwerkelijk voelt. Men is al bezig met een verzakelijking en met Zorg Lokaal om beter inzicht te krijgen welke facturen er zijn zodat op de eigen administratie geleund kan worden, die dan ook betrouwbaar is. De rekeningcommissie zal daarin betrokken worden, bijvoorbeeld door een plan van aanpak voor te leggen en te bespreken welke stappen er worden gezet, zodat de rekeningcommissie vanuit haar rol de monitoring kan doen. Zij hecht er wel aan een en ander in context te plaatsen. De gemeente heeft te maken met een beperkte capaciteit. Juist op het Sociaal Domein en de backoffice functies is het soms erg krap. Vorig jaar is er een hele slag geslagen om inzicht te creëren, om handelingsperspectief en beheersmaatregelen te bedenken om uiteindelijk te komen tot een sluitende begroting. Daar heeft ambtelijk de prioriteit gelegen. Daar is nog steeds alle hens aan dek voor nodig. Ook is te zien dat de stappen, zoals benoemd door de accountant, opgepakt moeten worden. Dat wordt gedaan en de raad wordt er in meegenomen. Het meten van de rechtmatigheid moet niet tot een enorme, nieuwe, administratieve last leiden. Niet voor de medewerkers en niet voor de zorgaanbieders. Er moet een goede manier gevonden worden om te weten of het geld wat besteed is, doelmatig besteed en is het ook volgens de regels die met elkaar bedacht zijn gegaan? Is de rechtmatigheid vastgesteld? Als die twee met elkaar gecombineerd worden, dan hoeft het geen extra grote administratielast te zijn. Verder wil zij nog in context plaatsen de spend-analyse, ofwel de inkoop. Daar zijn daadwerkelijk stappen gezet. De fouten en onzekerheden zoals ze nu zijn geconstateerd door de accountant, zijn voor een deel ook die ze hebben doorgelopen vanaf 2018 naar 2019. In 2019 is het net onder de ondergrens gebleven en verwacht wordt

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

dat als we volgend jaar terugkijken op dit jaar, er een verbetering te zien is.

GemeenteBelangen zei er zijn in de Kadernota afspraken over gemaakt. Er worden steeds stapjes gezet, maar het lastige van die stapjes is – het is goed daar nadrukkelijker met elkaar over in contact te zijn – dat ze vaak niet meteen effect hebben. De stapjes die eind 2019, na de accountantsverklaring toen en na het aannemen van de Kadernota, gemaakt zijn hadden nog geen effect op de verklaring zoals die nu voorligt. Als wethouder financiën baalt zij ook enorm van een verklaring met beperkingen en is het haar er alles aan gelegen om dat volgend jaar te voorkomen.

De € 6.000, - die negatief staat voor de reclamebelasting, is niet geïnde belasting en daarom staat die negatief.

De € 31.000, - vloeit terug naar de algemene vrije reserve.

Wethouder Rolink zegt dat het bedrag van € 830.000, - inzichtelijk gemaakt kan worden.

Dhr. Streefkerk (GB) merkt op dat de vraag was om het inzichtelijk te maken voor vandaag.

Wethouder Rolink antwoordt dat haar die vraag ontgaan is. Zij zegt toe dat de vraag vrijdag schriftelijk beantwoord wordt.

Dhr. Streefkerk (GB) merkt op m.b.t. het antwoord van wethouder Mulder over de reclamebelasting, dat het zo zou moeten zijn dat die 1 op 1 wordt uitgekeerd. Je zou niet op een min bedrag uit kunnen komen.

Wethouder Verstand antwoordt dat het feit dat er een negatief bedrag staat ermee te maken heeft dat een aantal bedrijven failliet is gegaan en een aantal bedrijven nog niet heeft betaald. Daar lopen op dit moment incasso's voor. Er is gekozen voor dit systeem omdat de ondernemersverenigingen graag aan het begin van het jaar willen weten waar ze aan toe zijn, daar kunnen ze een begroting op maken. Er is voor gekozen om dat risico aan de gemeentekant te dragen.

Dhr. Streefkerk (GB) begrijpt dat het risico voor de raad is en volgens hem is dat niet conform het destijds aangenomen raadsvoorstel.

Wethouder Verstand weet niet wat er letterlijk in de verordening staat, maar naar zijn mening is het geregeld in het convenant wat is gesloten met de ondernemersverenigingen. Het is een vrij logische regeling, anders moet de ondernemersvereniging elke keer vooraf een bedrag opnemen in de begroting omdat ze het misschien niet helemaal krijgen. Dat is een ongewenste situatie.

Dhr. Hollink (VVD) geeft aan dat de ondernemers 90% van de reclamebelasting uitgekeerd krijgen omdat er wel rekening is gehouden met een klein percentage wat niet betaald wordt. Over de 90% is hij niet helemaal zeker.

Mw. De Groot (GroenLinks) meent dat het zo is dat de bedrijven gevraagd hebben aan de gemeente om als doorgeefloket te fungeren, waarbij de administratieve lasten door de gemeente ingehouden zouden worden. Het is een doorgeefloket en het was niet de bedoeling dat de gemeente hier voor verliezen op zou draaien. Zij zou het logisch vinden dat, op het moment dat er minder inkomsten zijn, het niet ten laste van de gemeentebegroting gaat, maar het jaar erna ten laste komt van de ondernemersvereniging. Zij vindt dat hier geen recht gedaan wordt aan wat indertijd afgesproken is. Zij stelt voor de verordening hierop na te kijken.

Wethouder Verstand stelt dat het twee verschillende zaken zijn. Het een heeft te maken met het inhouden van de administratieve kosten die gemaakt worden, maximaal 5%, dat wordt standaard ingehouden. Het andere is wie het risico loopt. Men kan er iets anders van vinden, maar het is goed dat de gemeente dat doet en dat ondernemersverenigingen weten waar ze aan toe zijn.

Mw. De Groot (GroenLinks) vindt dit voldoende antwoordt, maar geeft aanleiding om er wellicht op terug te komen.

Dhr. Streefkerk (GB) zegt dat ondanks de antwoorden van het college nu en de waarschuwingen van de raad en dat de accountants de verklaring met beperking heeft afgegeven, omdat de ondergrens van het Sociaal Domein is overschreden, is dat voor de fractie van GemeenteBelangen meer dan voldoende aanleiding om te zeggen: Stop! Tot hier en niet verder, de basis is nog steeds niet op orde! Wij zullen dus ook geen goedkeuring geven voor jaarrekening zoals die nu gepresenteerd is.

De voorzitter brengt de jaarrekening in stemming

Voor: dhr. De Boer (VVD), mw. Bondt (D66), dhr. Den Burger (VVD), dhr. Cuppen (D66), mw. Engelsma (GroenLinks), dhr. Erkens (PvdA), mw. De Groot (GroenLinks), dhr. Hoge (VVD), dhr. Hollink (VVD), mw. Jansen (GroenLinks), dhr. Kraak (D66), mw. Mijnhart (D66), mw. Vink (GroenLinks), mw. Weeda (PvdA).

Tegen: dhr. Bartels (PRD), mw. Van Bentem (GB), dhr. Geerdes (CDA), dhr. Janssen (GB), mw. Van Lent (CDA), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Nijeboer (PRD), dhr. Streefkerk (GB), dhr. Velthuizen (GB).

Het voorstel is met 14 stemmen voor en 9 stemmen tegen **aangenomen**.

Besluit	
Actie	

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

4	Voorjaarsnota 2020
5	Perspectiefnota 2020-2024
<p>Woordvoerders zijn: mw. Bondt (D66), dhr. Hoge (VVD), mw. Van Bentem (GB), dhr. Geerdes (CDA), dhr. Erkens (PvdA), mw. Vink (GroenLinks), dhr. Bartels (PRD)</p> <p>Mw. Bondt (D66): De Voorjaarsnota geeft ons een overzicht van voortgang, bijstellingen en ombuigingen en de realisatie daarvan. Al jaren is er de constante zorg dat de taakstellingen achterlopen door gebrek aan capaciteit in de organisatie en met name taakstellingen in het Sociaal Domein, zoals Maatwerkvoorzieningen Wmo en activerend werk wat een negatief effect op de begroting heeft. Ook de kosten van de Connectie blijven meer dan begroot toenemen. Welke win-win situatie geeft dit ons nog?</p> <p>Dan komt daar ook nog eens de Corona-crisis bovenop met veel nog onvoorziene gevolgen. D66 ziet dat de organisatie en het college doet wat mogelijk is en we hebben naast grote zorgen ook een groot respect hoe u als college en organisatie in deze crisistijd gehandeld heeft en alle zeilen moest bijzetten om de inwoners, bedrijven en instellingen te ondersteunen.</p> <p>Wij zijn geen mede-indieners van amendementen of moties betreffende de VJN en reageren daarom pas in de 2^e termijn.</p> <p>De Perspectiefnota. Perspectief betekent een vergezicht. Aan ons als raad wordt gevraagd hoe wij daar vanuit ons perspectief tegenaan kijken. Bij deze nota is voor D66 het woord perspectief verbonden met een werkwoord. <i>Perspectief bieden of hoop bieden aan onze Inwoners!</i> Daar richt de bijdrage met later een motie van D66 zich op. Wij willen niet meegaan met sombere verhalen, negativiteit, vingertje heffen, vliegen afvangen en vooral <i>niet Polariseren</i>. Dat is altijd heel makkelijk alles en iedereen de schuld geven, maar niet kijken naar je <i>eigen</i> aandeel. Steken we ons dan na al deze doemscenario berichten ons hoofd in het zand, hebben we oogkleppen op? Nee, maar voor ons is de grens bereikt. Positiviteit, lichtpuntjes zien zorgt echter eerder voor een spiraal naar boven en negativiteit versterkt de neergang.</p> <p>Het huishoudboekje op orde; dat wordt van iedereen gevraagd. Van elke zelfstandige volwassene wordt verwacht dat hij/zij continu vaststelt wat er voor hem/haar financieel nog wel of wat er niet meer kan. Mensen bouwen verwachtingen op vanuit een basis die voor hen vertrouwd is. Men weet wat er aan geld binnenkomt en kan op basis daarvan beredeneerd bepalen waar het aan uitgegeven kan worden. In veel gevallen is het niet de vraag waar het aan uitgegeven KAN worden maar waaraan het uitgegeven MOET worden. Dat zijn de vaste lasten om simpelweg het hoofd boven water te houden. De eerste levensbehoeften. Blijft er nog wat over, dan kan bekeken worden of er nog andere zaken zijn die gefinancierd moeten worden. Dat zijn in eerste instantie investeringen zoals onderhoud van materiele zaken, het zorgen voor het persoonlijk welzijn en het creëren van een buffer voor onvoorziene situaties in de toekomst. Ten slotte als een sluitpost kan er nog geld gaan naar de luxezaken die niet echt nodig zijn.</p> <p>Als er om wat voor reden dan ook bezuinigd moet worden dan wordt er in omgekeerde volgorde gekeken naar datzelfde huishoudboekje: eerst de luxe eraf, vervolgens kijken welke investeringen niet nodig zijn en ten slotte moeten zelfs de vaste lasten tegen het licht worden gehouden. Daar stopt uiteindelijk ergens de rit. Die vaste lasten kunnen namelijk niet oneindig worden teruggeschroefd; er is een ondergrens. Die ondergrens is gevonden als dit alles zal leiden naar een uitholling van de primaire levensbehoeften.</p> <p>Een gemeente volgt hetzelfde patroon. Ook een gemeente heeft zo'n financiële ondergrens; het punt waarop de uitholling van onze samenleving begint als er nog verder wordt gezocht naar bezuinigingen in het gemeentelijke huishoudboekje. En hoewel veel inwoners een manier vinden om toch het hoofd boven water te houden zijn de kwetsbare groepen in onze samenleving direct het grootste slachtoffer als die uitholling gaat plaatsvinden. D66 wil dat het gemeentelijke huishoudboekje op orde is.</p> <p>Dat betekent zuinig zijn, controleren of de werkprocessen op orde zijn en efficiënt en doelmatig zijn. Maar niet verder afbreken van de basisvoorzieningen, niet zorgen dat subsidies en ondersteuning wordt teruggedraaid, de serviceverlening minder wordt een zwembad moet sluiten, de Airborne kan fluiten naar subsidie, de bieb misschien nog meer moet bezuinigen en wegen en groen verloederen, een speelplaats alleen kapotte toestellen heeft.</p> <p>Betekent dit alles dat wij niet kritisch zijn op wat het college doet en voorstelt? Ja zeker wel! Wij steunen het college in deze ingeslagen weg bij de PPN, maar vragen wel om kritisch te kijken naar vooral de taakstelling in het Sociaal Domein en van de organisatie om nu eens een stijgende lijn naar boven te maken.</p> <p>Verder vragen wij ons tijdig in september een plan B te geven om toch die begroting rond te krijgen, zodat we niet de Provincie over de vloer krijgen. Misschien moeten wij wel ons lidmaatschap met de VNG opzeggen dat scheelt weer €40.000, want <i>wat</i> hebben ze nu voor ons betekent? Wij hebben het idee dat ze weinig oog hebben voor kleine gemeenten en er is te weinig de afgelopen jaren bereikt, ze zijn tekort geschoten, dus wat ons betreft is dit een discussiepunt. We willen dat u zorgt voor een goede sturing op Jeugdzorg en betere controles in het Sociaal Domein op wetmatigheid en doelmatigheid.</p>	

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Als het aan D66 ligt mag bijvoorbeeld de OZB meer stijgen dat scheelt tonnen. Voor ons betekent dat bijvoorbeeld dus *niet* een wegbezuinigen op de Airborne en Kunst en Cultuur. Dat is het hart van Renkum! Dat maakt Renkum tot wat de gemeente is. Bovendien zit aan de Airborne een verdienmodel vast wat betreft het trekken van recreanten en toeristen. Mijn moeder heeft de bombardementen van Rotterdam meegemaakt en liet mij als kind het beeld van Zadkine ervaren. Zadkine maakte voor Rotterdam een beeld zonder hart. Dat was Rotterdam na de oorlog. Renkum is voor D66 een gemeente met een hart wat de Airborne heet. Dat hart hoeft niet te vet worden, want dat zorgt alleen maar voor ziekten, maar dat hart moet je wel koesteren en onderhouden en van genoeg zuurstof voorzien. Anders gaat het HELEMAAL mis en dat is dan niet meer te herstellen.

Ook uit het hart gegrepen is de brandbrief van de kunstenaars, alle inwoners werkend in de Kunst en Cultuur sector. Kunst zorgt net als sport dat onze hersenen zuurstof en energie krijgen en wij een uitlaat klep hebben en ons op kunnen laden in een ellendige periode. Bovendien is in de Kadernota Sociaal Domein opgenomen dat kunst en cultuur bijdragen aan ontmoetingen en eenzaamheid tegengaan.

Onderwijs en kinderopvang staan bij D66 hoog op de politieke agenda. De Coronacrisis heeft aangetoond dat het onderwijs en de opvang in staat zijn gebleken snel en voortvarend te schakelen. Daarnaast is tijdens de crisis voor ouders en verzorgers nog maar weer eens gebleken welke ontzettend belangrijke rol onderwijs en kinderopvang spelen in de levens van kinderen maar ook in de levens van werkende ouders. D66 wil dat de gemeente zich actiever gaat inzetten voor het creëren van Integrale Kindcentra. Ook kan er via de IKC's beter een goede koppeling worden gemaakt met de gemeentelijke jeugdzorg. Hierbij moet de gemeente nadrukkelijk haar regierol pakken. Wij hebben helaas moeten constateren dat ondersteuning voor kinderen met taalachterstand, gestopt is. Wij vragen hier zo spoedig mogelijk op te acteren, zodat kwetsbare kinderen niet met nog een grotere taalachterstand te maken krijgen.

Voorzitter, ik had het eerder over anderen de schuld geven, maar ook over verharderen en polariseren. Wij zitten met z'n allen, zowel coalitie als oppositie, in één raad. We hebben nu allen te maken met het feit dat deze gemeente, onze gemeente, zeer lastige financiële keuzes moet maken. Dat wordt een lastig proces, zeker indien ieder raadslid of iedere fractie iets anders wil. D66 vindt dat het nu niet het moment is om hierover de strijd met elkaar aan te gaan. De afgelopen - en nog komende - Covid-periode laat zien dat wij elkaar hard nodig hebben. We hopen dat deze veranderende tijd een duw kan zijn om eensgezind samen te werken. Samenwerken en dus niet het vliegen afvangen en polariseren. Ik stel mij dan ook voor dat wij de komende periode - vanaf nu tot aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 als raad *die samenwerking* zoeken, met als doel: trachten gezamenlijk het maximale te doen om ervoor zorg te dragen dat de dienstverlening aan onze inwoners niet beneden het acceptabele niveau daalt.

Mw. Bondt dient de motie Toekomstperspectief voor iedereen in en licht deze toe.

PPN M2: Motie Toekomstperspectief voor iedereen

De raad van de gemeente Renkum in vergadering bijeen op woensdag 24 juni 2020,

Constaterende dat:

- de gemeente en haar inwoners de aankomende jaren door alle veranderingen die zich in rap tempo voordoen voor diverse nieuwe uitdagingen komen te staan;
- de economie op dit moment de zwaarste tijden in 80 jaar zal meemaken;
- het aantal werkelozen en bijstandsgerechtigden in onze gemeente zal toenemen
- met name jongeren en inwoners die al in een zwakke positie verkeerden hierdoor weinig toekomstperspectief zullen hebben;
- een aanvraag gedaan kan worden voor een subsidie cofinanciering;
- deze subsidie mogelijk is voor kleine aanvragen tot €2000 en voor grote aanvragen tot €25.000
- per 1 juni 2020 nog €46.000 beschikbaar is voor kleine aanvragen;
- per 1 juni 2020 nog 114.800 beschikbaar is voor grotere aanvragen;
- het beschikbaar gestelde bedrag voor met name cofinanciering kleine bedragen weinig benut wordt;
- het veelal moeilijk is om voor een kleine aanvraag cofinanciering te vinden;
- veel inwoners gemotiveerd zijn om zich in te zetten voor een betere toekomst;
- sociaal ondernemerschap mensen uitdaagt om op een voor hen passende wijze terug of toe te treden tot de arbeidsmarkt, waarmee zowel zichzelf als hun omgeving weer toekomstperspectief hebben;
- startende (sociaal) ondernemers ook in onzekere economische tijden met een klein startkapitaal op weg kunnen worden geholpen om zelfstandig meerwaarde voor henzelf en voor de Renkumse samenleving te realiseren;
- (sociaal) ondernemers op termijn werk en kosten bij de gemeente uit handen nemen.
- De gemeente bevoegd is om vrijlating van de bijstand toe te kennen, zoals een een- of twee-malige premie per kalenderjaar, voor zover dit naar het oordeel van het college bijdraagt aan

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

arbeidsinschakeling;

- In Amsterdam een experiment loopt met het stimuleren van parttime werk vanuit de bijstand door het verschaffen van een vrijwilligersvergoeding bij wijze van 'bijverdienpremie'¹;

Overwegende dat:

- het belangrijk en zinvol is als wij onze inwoners hoop en toekomstperspectief bieden, zeker gezien de huidige crisis waar wij in verkeren;
- het belangrijk is mensen te stimuleren zelf oplossingen te bedenken om hun eigen situatie te verbeteren;
- jongeren óók uitgedaagd zouden moeten worden zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun toekomst, waarmee zij regie nemen over hun eigen ontwikkeling en die van de wereld waarin zij leven;
- meer inwoners gebruik zouden moeten kunnen maken van een kleine aanvraag als zij tenminste niet afhankelijk zouden zijn van een cofinanciering;
- Het mogelijk zou moeten zijn om als individu ook een aanvraag in te dienen en dan met name jongeren en bijstandsgerechtigden die een sociaal ondernemersplan indienen, dit als een soort startbedrag;
- sociaal ondernemerschap meer gestimuleerd zou moeten worden in de gemeente;
- sociaal ondernemerschap de gemeente Renkum geld kan schelen én tegelijkertijd een deel van haar inwoners nieuwe kansen biedt.
- sociaal ondernemerschap een manier zou kunnen zijn om minima en bijstandsgerechtigden te helpen minder financiële zorgen te hebben in de toekomst;
- een premie van vrijlating verkregen door arbeidsinschakeling bijdraagt aan de zelfwaarde van een bijstandsgerechtigde;
- Een bijstandsgerechtigde die in deeltijd werkt wordt gekort op de uitkering voor de hoogte van het inkomen en dus netto niets overhoudt aan het werk;
- Je deeltijdwerk binnen een bijstandsuitkering dus kunt zien als vrijwilligerswerk en de vrijwilligersvergoeding van toepassing kan zijn;

Draagt het college op:

- Het bestaande budget dat gereserveerd is voor cofinanciering kleine aanvragen óók beschikbaar te stellen voor inwonersinitiatieven zonder cofinanciering;
- Maximaal €30.000 van het budget voor kleine aanvragen te gebruiken voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap door bijstandsgerechtigden, jongeren of starters op de arbeidsmarkt. Subsidieaanvragen voor sociale ondernemingen kunnen verstrekt worden tot een bedrag tot €2000 en de steun wordt niet afgetrokken van de (eventuele) bijstandsuitkering maar bestempeld als een vrijlating;
- In september 2020 aan de raad te melden of inwoners met een bijstandsuitkering die een parttimebaan vinden gestimuleerd kunnen worden met een bijverdienpremie, naar het voorbeeld van Amsterdam², en of dit gefinancierd kan worden uit het Participatiebudget.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie D66   Fractie GL

De voorzitter schorst de vergadering om 17.00 uur en heropent de vergadering om 18.00 uur.

Dhr. Hoge (VVD): Geachte voorzitter, Ik wil beginnen met de collega raadsleden en betrokken inwoners die meekijken via het scherm te bedanken voor hun geduld om ondanks alle technische storingen te wachten tot wij onze betogen kunnen houden.

Ik werd erg verdrietig van het lezen van de Perspectiefnota en de brief over de meicirculaire. Dat ligt niet aan de opstellers, want het verhaal ziet er netjes uit. Ik heb juist complimenten aan de organisatie, want ik weet hoe hard ze werken met de beperkte middelen en mensen die ze hebben.

Het gaat om de inhoud van de documenten: het is opnieuw een Perspectiefnota met helaas een weinig positief perspectief. In het hoofdstuk onze visie staat "we willen een resultaatgerichte, betrouwbare en wendbare organisatie zijn": om dat te kunnen zijn moet het geheel ook financieel duurzaam zijn. En daar zit helaas weer de lastigheid.

In ons eigen perspectief komen we nog wel meerjarig uit op een positief resultaat, maar helaas is er weer eens slecht nieuws uit Den Haag. Slecht nieuws ter grootte van enkele miljoenen mogelijk. Naast alle taken die we erbij krijgen komt er dus ook nog weer eens minder geld mee.

¹ <https://www.amsterdam.nl/nieuws/nieuwsoverzicht/bijverdienpremie/>

² <https://www.amsterdam.nl/nieuws/nieuwsoverzicht/bijverdienpremie/>

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Wij vinden het dus gewaagd en helaas ook nodig om Den Haag erop te wijzen dat de rek eruit is bij onze gemeente en dat we bondgenoten moeten zoeken voor een protest. Vandaar ook dat wij de PvdA motie ondersteunen en zelf actie ondernemen via onze eigen partijlijnen. Het is goed om in de Perspectiefnota de extra wettelijke taken apart te benoemen zodat we kunnen zien welk deel van onze schade vanuit Den Haag komt. Mogelijk dat we die schade dan duidelijk gaan maken in een negatieve conceptbegroting voor 2021.

Maar als je zegt dat je niet uitkomt met het geld tegen Den Haag en ook de lasten van onze inwoners nog weer verder gaat verhogen, dan kan het niet zijn dat we niet eerst ook kritisch naar onze eigen kosten hebben gekeken. Anders heb je geen geloofwaardig verhaal. In onze gemeente zijn de lasten voor de inwoners nog steeds relatief hoog. Wat ons betreft passen de volgende zaken dan ook niet in een begroting 2021 straks:

- Extra sponsoring op Airborne activiteiten. Het bestaande oké, maar nu worden er weer nieuwe activiteiten bij verzonnen. Daar hebben we geen geld voor.
- Extra geld voor renovaties van scholen of voor extra wensen van scholen bij nieuwbouw. Dat geld is er niet.
- Extra geld om minima te ondersteunen bij verduurzaming, tenzij dit kan in de vorm van een lening die zich terugbetaalt voor diezelfde minima door hun lagere energielasten.
- Extra huisvestingskosten voor de organisatie (stichtings- en beheerskosten) als, bij de keuze voor renovatie van het bestaande gemeentehuis of nieuwbouw, niet gekozen wordt voor de meest optimale oplossing, daarbij rekening houdende met eventuele opbrengsten van de grond en/of het gebouw.
- Extra geld voor regionale opgaven, als hier niet duidelijk ook opbrengsten voor Renkum tegenover staan.
- Extra geld voor sportparken als het niet gekoppeld is aan concrete verzelfstandiging.

Voorzitter, onze grootste kostenpost is nog steeds het sociaal domein. En daar valt het meeste te halen. We gaan ervan uit dat we nu eindelijk met het extra geld voor onderzoeken/controles en de strengere aanbesteding een deel van het niet goed bestede geld ook echt gaan terughalen. Wat ons betreft is dat dan eerder een PM post, dan daadwerkelijke kosten omdat er ook opbrengsten tegenover zullen staan. Wij gaan ervan uit dat niet alle zorgkosten die wij nu uitgeven, daadwerkelijk doelmatig zijn besteed. Wij dringen hier overigens al jaren op aan. Andere gemeenten doen dit ook en ook onze accountant adviseert dit al jaren. Ook zullen we kritisch blijven meekijken of duurdere zorg van grote instellingen vervangen kan worden door voordeligere zorg bij kleinere, goedkopere en innovatievere instellingen. Ook het uitbannen van zorgcowboys en voorkomen dat niet bevoegde behandelaren maar zo diagnoses plakken op onze jeugd kan ons echt gaan helpen om de kosten te beheersen en daarnaast de zorg te verbeteren.

De andere helft van het sociaal domein is de Wmo. Sinds de invoering van het abonnementstarief ben je bijna gek als je geen hulp in de huishouding neemt via de gemeente voor slechts 19 euro per maand als je iets mankeert. Dit trekt onze begroting leeg. We gaan ervan uit dat het college alles doet om te leren van andere gemeenten in hoe dit nieuwe probleem binnen de perken gehouden kan worden.

Wij hebben vragen gesteld over het aanleggen van een gasinfrastructuur. Wij verwachten dat we moeten proberen om de infrastructuur wel te blijven aanleggen, zodat het straks gebruikt kan worden eventueel voor alternatieve brandstoffen dan aardgas, bijvoorbeeld waterstofgas.

Voor ons nog resterende gemeentespaargeld stelt het college de vraag of hiervoor een minimumnorm wenselijk is. Wat de VVD betreft zou dat kunnen; wij wachten daartoe het onderzoek af dat met mogelijke minimumnormen komt.

Mogelijk komt er dus een negatieve begroting eind dit jaar als ook andere gemeenten met ons mee willen doen en er veel tegenvallers uit het rijk zijn. Maar als dat protest niet werkt of te weinig gemeenten het aandurven, dan hebben we ook een plan B nodig. D66 had het daar ook al over. We gaan er dan ook vanuit dat de organisatie tegen de tijd van de begroting nog komt met additionele bezuinigingsvoorstellen, zodat we solidair zijn met onze inwoners in het delen van de financiële last.

Mw. Van Bentem (GB): Allereerst dank voor het soepele proces, de beantwoording van de technische vragen, de manier waarop we het, ondanks de Corona-maatregelen, met elkaar hebben besproken. Het voelt in ieder geval voor GB prettig en een stuk rustiger aan dan voorafgaande jaren.

Het college koerst bewust af op een niet sluitende begroting. Doet dus een beetje 'ondeugend'. GB stelt wel vaker voor om niet het braafste jongetje/meisje van de klas te zijn, echter wel de risico's in acht te nemen. In het belang van inwoners moet/mag je best de randjes zo nu en dan opzoeken. Dé vraag voor GB is: worden onze inwoners met deze Perspectiefnota ook écht geholpen? Of zitten er grote risico's aan deze stoere taal? En schakelt het college over van braafste naar het roekelooste, jongetje van de klas?

GB ziet als risico van een niet sluitende begroting: onder toezicht van de provincie komen. Het gemeentelijk geld wordt dan vóór ons opgemaakt door de toezichthouder; de afstand tot de inwoners zal groter worden, de lasten maximaal verzwaaard worden en het vertrouwen in de lokale overheid neemt af. De ondertoezichtstelling kan ook de opmaat zijn van het verlies van zelfstandigheid; onze dorpen worden ondergebracht bij een of meerdere buurgemeenten. Dit is zeker niet de wens van GB en dat hebben we met meerdere fracties met de laatste

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

verkiezingen als belofte gegeven aan onze kiezers. Op welke manier heeft het college naar deze risico's gekeken? En welke tegenmaatregelen zijn er mogelijk als deze risico's werkelijkheid worden? Concreet 1: graag antwoord op risico's, van college en reactie van andere fracties.

Welke alternatieven, behalve een niet sluitende begroting, zijn er onderzocht? Ziet het college toch nog ruimte om te bezuinigen of ambities dit keer dan echt (tijdelijk) stop te zetten? Vorig jaar heeft de raad u bij de PPN geholpen met een amendement zodat de zure en noodzakelijke bezuinigingen wat realistischer werden.

We zijn mede-indiener van de PvdA-motie Onhoudbaar, die we samen met de fracties PvdA, GL, D66 en VVD indienen om actie te ondernemen voor 2021 om wel dit sluitende begroting te realiseren met kijken naar ons zelf maar ook zeker de vinger te wijzen naar Den Haag.

Wethouder Mulder heeft aangetoond strijdvaardig te zijn door haar actie Stop de lokale bezuinigingen.... Gaan de andere collegeleden haar proactief volgen of blijft het alleen maar wijzen naar Den Haag? Gaat het gehele college vol aan de bak op de fronten die ertoe doen, een krachtig signaal naar het Rijk én hier lokaal eindelijk de basis op orde brengen met een sobere pijnlijke sluitende begroting? Het één sluit het ander niet uit in de ogen van GB. Dit verwachten de kiezers, ongeacht welke partij. De actie #StopLokaleBezuinigingen steunt GB van harte, in die lijn hebben we ook een open brief aan de verantwoordelijke ministers verstuurd. Maar dat is wat ons betreft slechts één van de zaken die moet gebeuren nu. We hebben een motie M1 Basis op Orde voor vandaag ingediend, waarin we ook aangeven dat daar echt onze prioriteit ligt en wij voorstellen om niet-wettelijke taken voorlopig on hold te zetten. We zien ook in de Voorjaarsnota meerdere producten waarop bezuinigd werd, in de grote bezuinigingsronde van 2020, teruggedraaid worden of nu ingezet worden. Bijvoorbeeld de bijdrage aan het mobiliteitsfonds van €41.000,-. In de bezuinigingsronde is deze vrijwillige bijdrage toen geschrapt en voeren we nu weer op. Waarom? Hierom ons amendement A2 Mobiliteit. Weer een voorbeeld dat aangeeft kies eerst voor onze basis op orde. €41.000,- voor het mobiliteitsfonds Arnhem / Nijmegen niet doen en daarmee daadwerkelijk voor de dorpen in te zetten, zoals de oversteekplaatsen. En de middelen worden dan ook concreet ingezet. Tevens hebben we de motie regio Arnhem/Nijmegen. Onderzoek en navraag te doen naar de voor- en nadelen van de Foodvalley ten opzichte van de regio Arnhem/Nijmegen en de resultaten hiervan voor 20 september 2020 aan de raad te presenteren. Het gaat hier niet om een duur onderzoek, nee het gaat om de vraag aan de betreffende wethouder, te sparren met zijn collega-wethouders in Foodvalley. Let op samenwerken is voor GB ook een must, maar de verschillen en de eventuele mogelijkheden graag in kaart gebracht hebben.

Nog een voorbeeld is het Kalimaropad. Deze is in 2016 ingediend om verlegd te worden, is altijd in ogen van de bezuinigingen op de plank blijven liggen en nu ineens, in het jaar van de grote bezuinigingen, wel ingezet? Waarom? PRD gaat hier een amendement voor indienen en wij ondersteunen dit van harte.

Ons amendement Rattenbestrijding wil de pot onvoorzien houden waarvoor hij bedoeld is. De overlast van ratten wordt door experts veroorzaakt door rioleringswerkzaamheden. Het geld voor deze bestrijding moet uit de reserve GRP komen en niet uit de pot onvoorzien.

Ook in deze tijden moeten we naar ons zelf kijken. Hiervoor heeft GB een amendement Werkkostenregeling opgesteld. Waarin het college wordt opgeroepen om binnen de 1.2% van de loonsom te blijven van de werkkostenregeling. Deze is in 2019 naar 3% van de loonsom verhoogd i.v.m. Corona. Dus we moeten hier echt binnen blijven, en de €30.000,- die gereserveerd is voor de belasting, weer vrij laten vallen aan de algemene middelen.

Voor GB geldt: wij hebben liever dat Renkum zélf de basis op orde brengt dan dat een ander dat voor ons gaat doen. Dat zeggen we al twee jaar op rij en nu blijkt dat het college wederom niet deze route kiest, maar insteekt op een niet-sluitende begroting en tóch nog wat ambities wil verzilveren.

En nu we toch aanbeland zijn op dit punt staat GB nog steeds voor datgene wat we vanaf dag 1 aangaven: zorg dat je de basis op orde hebt. Met een toekomstgerichte en effectieve organisatie, met het wegwerken van achterstallig onderhoud en wacht, hoe goed bedoeld dan ook, met het proberen invullen van ambities die we niet gaan waarmaken als het bloed uit je financiële huishouding loopt. En geef inderdaad de Rijksoverheid aan dat het op deze manier allemaal niet uit kan maar verzeker je ervan dat je de zelfstandigheid van deze gemeente nooit uit het oog verliest.

Klakkeloos akkoord gaan met deze nota zonder risico's en alternatieven fatsoenlijk in beeld te hebben, heeft niet de voorkeur van GB. We zijn benieuwd naar de antwoorden van het college en de andere fracties. En dan zullen we hier, ondanks het digitale, toch het debat moeten voeren, zodat inwoners weten waar iedereen voor staat en waar de belangen echt liggen.

Het is niet de tijd om strijd te voeren tussen oppositie en coalitie. Samenwerken, daar heeft de inwoner wat aan. We hebben ook niet de positie nu om aan dit soort spelletjes te doen. Luister naar elkaar en neem de goede ideeën over en ga daarmee aan de gang. Ga niet voor korte termijn maar voor de lange termijn, die moeten we waarborgen voor onze inwoners.

PPN M1: Motie Basis eerst op orde

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

De Raad van de gemeente Renkum in vergadering bijeen op woensdag 24 juni 2020, behandelend de Perspectiefnota 2020,

Constaterende dat:

- de gemeente Renkum voor een grote financiële uitdaging staat en afstevent op een niet sluitende begroting
- de werkvoorraad en -druk in de gemeentelijke organisatie nog steeds hoog is
- de beweging naar de basis op orde is ingezet, maar nog zeker niet is afgerond
- het uitwerken en uitvoeren van wensen, extra druk legt op de organisatie en financiële positie

Overwegende dat:

- de uitvoering van wettelijke en basistaken onder grote druk staat
- een niet sluitende begroting kan leiden tot ingrijpen van de provincie waarbij we de zelfbeschikking over onze gemeentelijke gelden (deels) kwijtraken
- de basis op orde brengen de allerhoogste prioriteit heeft
- het toevoegen van extra budget aan programmaonderdelen niet past in tijden van schaarste; zeker niet als concrete resultaten onduidelijk zijn
- inwonersparticipatie (zoals Groenberaad) het mogelijk maakt zonder externe inhuur tot passende plannen te komen
- kernkwaliteiten van Renkum ook zonder extra budget blijven bestaan, weliswaar op een basisniveau

Draagt het college op:

- de volgende niet-wettelijke maatregelen zoals benoemd in het overzicht 'Wensen om doelstellingen (beter) te bereiken' op pagina 8 van Perspectiefnota niet verder uit te werken in de begroting:
  - o 2H Energietransitie
  - o 2I Beleidsplan dierenwelzijn
  - o 2L Airborne activiteiten en kunstenaarsgemeente
  - o 2O Beheerplannen
  - o 3E Samenwerkingsverbanden
- de bijbehorende bedragen van genoemde programmaonderdelen, in de begroting in te zetten om bestaande voorzieningen op een sober niveau in stand te houden

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie GemeenteBelangen

VJN A2: Amendement Mobiliteitsfonds Regio Arnhem/Nijmegen

De Raad van de Gemeente Renkum, in vergadering bijeen op woensdag 24 juni 2020, behandelend de Voorjaarsnota 2020,

Constaterende dat:

- Het college in de VJN 2020 een bedrag 41K op neemt in programma 2E verkeer.
- De gemeente Renkum m.b.t. het programma 2E verkeer de aankomende 4 jaar al tekorten moet schrijven.
- De bijdrage aan het mobiliteitsfonds Regio Arnhem/Nijmegen een keuze is en geen must.
- Het college i.v.m. de bezuinigingen van 2018 grote moeite had om de begroting sluitend te krijgen, en daarom geen bijdrage aan het mobiliteitsfonds Regio Arnhem/Nijmegen is toegezegd.
- Niet alle deelnemende gemeenten in de Regio Arnhem/Nijmegen een bijdrage doen aan het mobiliteitsfonds Arnhem/Nijmegen i.v.m. lokale bezuinigingen.
- De genoemde Renkumse projecten die aan dit mobiliteitsfonds zijn toegeschreven, al in behandeling zijn bij het regio bureau voor de eventuele provinciale en overheidssubsidie en bij bureau Brussel voor de eventuele Europese subsidie. (Bron: jaarstukken en visie Regio Arnhem/Nijmegen en Bureau Brussel)

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Overwegende dat:

- We andere bezuinigingen uit de bezuinigingsopgave van 2019, die inwoners van de gemeente Renkum treffen, ook niet terugdraaien.
- Het mobiliteitsfonds Arnhem/Nijmegen ook niet in de begroting van de Regio Arnhem/Nijmegen is opgenomen omdat het een extra vrijblijvende module is.
- Er een lijst is met locaties waarop de gemeente graag beveiligde oversteekplaatsen wil realiseren, welke geactualiseerd dient te worden.
- Beveiligde oversteekplaatsen de veiligheid en comfort van onze inwoners aanzienlijk vergroot, alsmede een positieve invloed heeft op de leefbaarheid van onze dorpen.

Besluit:

In de Voorjaarsnota 2020 bij het programma 2E Verkeer, de uitgave van 41K voor het Mobiliteitsfonds Regio Arnhem/Nijmegen te schrappen, en deze in te zetten voor het realiseren van twee beveiligde oversteekplaatsen (VOP), om zo het geld concreet te besteden om de verkeersveiligheid in onze dorpen te vergroten. De Locatie van deze twee VOP's is ter bepaling van het college op basis van een actualisatie van de reeds bestaande lijst.

De fracties van:

GemeenteBelangen, PRD, CDA

PPN M4: Motie Regio Arnhem/Nijmegen

De Raad van de gemeente Renkum in vergadering bijeen op woensdag 24 juni 2020,

Constaterende dat:

- De nieuwe versterkte regio Arnhem/Nijmegen een verdubbeling van de bijdrage heeft begroot die op loopt tot 109K per jaar/ 3.50 per inwoner.
- Dat er in deze contributie 1 euro zit verweven die bestemd is voor de economic board;
- Samenwerken met andere regio's en/of gemeenten een ambitie van onze gemeente is.

Overwegende dat:

- Je pas een goede afweging kunt maken of je bij een regio wil blijven of aansluiten als je de verschillen tussen de regio's naast elkaar legt én vergelijkt met de huidige samenwerking;
- dat samenwerkingen zowel concreet resultaat moeten opleveren als een betrouwbare relatie zijn; en het daarom in kader van een wendbare gemeente, verstandig is om op - en af te willen schalen met samenwerking verbanden;
- Het bedrijfsleven op geen enkele manier bijdraagt aan de economic board.

Draagt het college op:

- Onderzoek en navraag te doen naar de voor- en nadelen van de Foodvalley ten opzichte van de regio Arnhem/Nijmegen, en de resultaten hiervan voor 20 september 2020 aan de raad te presenteren.

Fractie GemeenteBelangen

VJN A1: Amendement rattenbestrijding

De Raad van de Gemeente Renkum, in vergadering bijeen op woensdag 24 juni 2020, behandelend de Voorjaarsnota 2020,

Constaterende dat:

- De rattenoverlast het meest wordt veroorzaakt door het vernieuwen van de riolen in de dorpen. (Bron:

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

een rattenvanger en de wildopvang Avolare)

- Door het blootleggen van de oude riolen ratten verdreven worden en bovengronds zoeken naar een alternatief onderkomen; hierdoor is sprake van nevenschade na het blootleggen van de oude riolen

Overwegende dat:

- De pot onvoorzien in het leven is geroepen voor onvoorziene kosten;
- De rattenuverlast (nevenschade rioolwerkzaamheden) geen onvoorziene kosten zijn;
- De voorziening GRP een doelgroepen voorziening is en deze post daar prima op aansluit;
- We de pot onvoorzien gevuld houden voor echte onvoorziene kosten;

Besluit:

De Voorjaarsnota op Blz. 26 bij de tekst "Rattenbestrijding uit onvoorzien"

- Hiervoor heeft het college besloten om een bedrag van 54K uit onvoorzien te besteden, te wijzigen in; Hiervoor heeft het college besloten om een eenmalig bedrag van 54K uit de Voorziening GRP te onttrekken.

Tevens zal het punt Rattenbestrijding verplaatst worden van Onvoorzien naar programma 2M Water en Riolerings.

De fracties van:

GemeenteBelangen, VVD

VJN A3: Amendement Werkkosten regeling

De Raad van de Gemeente Renkum, in vergadering bijeen op woensdag 24 juni 2020, behandelend de Voorjaarsnota 2020,

Constaterende dat:

- De Gemeente Renkum de 1,2% van de werkkosten regeling ieder jaar overschrijdt;
- De overschrijding van de 1,2% van de werkkosten regeling voor 80% belast wordt, dus 80 cent belasting voor iedere uitgegeven euro.
- De werkkosten regeling in 2020 door Corona voor 1 jaar verhoogd is naar 3% van de loonsom.

Overwegende dat:

- De gemeente Renkum in financieel zwaar weer dreigt te komen;
- De gemeente Renkum een forse lastenverzwaring in 2020 voor de inwoners heeft aangenomen;
- De gemeente ook naar eigen uitgave moet kijken in tijden van bezuinigingen;

Besluit:

De Voorjaarsnota op Blz. 20 bij de tabel en tekst "3C Organisatie en bedrijfsvoering"

- De 30K die gereserveerd is voor de WKR (werkkosten regeling) uit de tabel te halen en de tekst te

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

schrappen, omdat we binnen de 3% van de loonsom blijven van de werkkosten regeling.

- De vrijgevallen 30K toe komen aan de vrije algemene middelen.

De fractie van:

GemeenteBelangen

Dhr. Geerdes (CDA): Voorzitter, dank u wel. Allereerst dank aan de ambtelijke organisatie voor de beantwoording van de vragen over de Voorjaarsnota, Perspectiefnota en de jaarstukken.

Voorzitter, we hebben een Perspectiefnota voorliggen waar weliswaar niet heel veel instaat (althans, waarin veel PM-posten zijn opgenomen), maar die tegelijkertijd wel een duidelijke strategische insteek heeft. Namelijk: aan het Rijk, provincie en medeoverheden duidelijk maken dat verder bezuinigen niet verantwoord is. Een en ander keurig omlijst met een bij vlagen wat persoonlijk media-offensief, inclusief gelanceerde website 'stoplokalebezuiniging.nl' met daarop de oproep:

"Raadsleden en wethouders: overweeg een niet-sluitende begroting. Lever nu eens niet een sluitende meerjarenbegroting in waarbij je je in alle (onmogelijke) bochten moet wringen. Als we steeds het probleem op de oppervlakte blijven oplossen, worden de echte problemen nooit echt opgelost."

Voorzitter, welke beeld past hierbij? Het heeft natuurlijk veel weg van het zwarte kippenkuikentje Calimero - "ik ben klein en jij bent groot en dat is niet eerlijk". Het zijn vooral de kleinere gemeenten die het moeilijk hebben (maar ook lang niet allemaal) en het kleine Renkum gaat dapper tekeer tegen het Rijk en de provincie. Maar volgens het CDA heeft het toch nog meer weg van 'de demonstrerende lemming': Al demonstrerend wordt de marsroute richting de afgrond ingezet.

Voorzitter, dat onze gemeente zich laat horen is natuurlijk goed, maar jezelf al demonstrerend in de afgrond storten, is dat natuurlijk niet. Met dat laatste moeten we wel rekening houden. Het voorstel is immers om in de begroting geen nieuwe bezuinigingen door te voeren wanneer nieuwe wettelijke taken en verplichtingen leiden tot tekorten. En voor de provincie betekent dit een niet sluitende begroting. Renkum komt onder preventief toezicht, de provincie vertelt ons welke maatregelen we moeten nemen, welke uitgaven we wel en niet moeten doen en als stap 1 daarvan zal verlangd worden dat de OZB aanzienlijk wordt verhoogd.

Voorzitter, voor de goede orde: steun voor de noodkreet en ook wel complimenten voor wethouder Mulder. Steun ook voor het heldere standpunt om niet verder in de gemeenschap te saneren. Het voorzieningenniveau kan echt niet minder. Na jaren te hebben bezuinigd, blijkt nu dat we de bodem hebben bereikt. We teerden de afgelopen jaren behoorlijk in op onze reserves. Ook die zijn eindig. Het CDA vindt ook dat er nu niet verder mag worden bezuinigd op ons voorzieningenniveau.

Maar dat neemt niet weg dat het sluitstuk op de huidige strategie van het college volgens het CDA ontbreekt. Namelijk: zelf verantwoordelijkheid blijven nemen, blijven verbeteren, blijven werken aan het inzichtelijk maken wat beter kan, visievorming op hoe verder met minder. En concrete voorstellen daartoe doen. We willen toch koste wat het kost zelf aan het roer blijven? Ongeacht de uitkomst van alle lobby inspanningen?

Sterker nog voorzitter, zonder zelf de tering naar de nering te zetten, zal ook de lobby minder effectief zijn. Die lobby wordt pas effectief als jezelf steeds weer laat zien hoe hard je werkt om meer met minder te doen.

Voorzitter, volgens het CDA kan onder meer nog het volgende daaraan bijdragen, wat ook direct de richtinggevende uitspraken zijn waar u om vraagt:

College capaciteit: Een wethouder minder moet kunnen. Ondanks 4 fulltime wethouders wordt er te weinig voortgang wordt bereikt in belangrijke dossiers. We hebben het al eerder aangegeven. Wij denken aan Parenco, de burgerparticipatie in het ruimtelijk domein. En er is steeds "geen geld en geen capaciteit" dus wat valt er eigenlijk nog te besturen? Ook het eerder uitgevoerde Moventem onderzoek geeft een duidelijk inzicht dat onze inwoners menen dat er bezuinigd kan worden op onze bestuurders. Daarnaast, we worden steeds meer een regie-dan wel beheersgemeente. Kortom, het kan allemaal wel ietsjes minder wat bestuurders betreft. Vraag aan het college: ziet u dit inmiddels ook?

Voorzitter, zoals gezegd, als we zelf niet aan de OZB-knop draaien dan doet de provincie dat straks wel voor ons. Het CDA is altijd kritisch geweest op OZB-verhogingen. Vorig jaar hebben we dit opnieuw voorgelegd aan de achterban, onze leden. Zij kozen net als onze inwoners in het Moventem-onderzoek, dat een beperkte verhoging van de OZB kan op het moment dat daarvoor de voorzieningen maar op peil blijven. Dus: als richtinggevende uitspraak indien een OZB-verhogingen, dan graag gekoppeld aan behoud en versterking van de voorzieningen.

Voorzitter, in de Perspectiefnota zit een wensenlijstje. Het is moeilijk te verantwoorden om nu nog met een wensenlijstje te komen. Toch daar een opmerking over.

In de Perspectiefnota is bijvoorbeeld de post 'Beleidsplan Dierenwelzijn' opgenomen. Dierenwelzijn is belangrijk,

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

beleid daarover ook, maar het CDA ziet gelet op de financiële positie van de gemeente andere beleidsprioriteiten. Daar ziet een motie van ons op. Het CDA vraagt u om in plaats van deze post een 'Beleidsplan kansen actief grondbeleid' op te stellen (u vraagt ons namelijk 'nieuw voor oud' voorstellen te doen). Achtergrond van dit voorstel is het volgende. Kleinere gemeenten die nu nog wat vet op de botten hebben, hebben dat vaak ook omdat er (incidentele) winsten worden behaald vanuit grondopbrengsten. Ook in Renkum kan dat, maar we zijn daarin altijd terughoudend geweest. Waar liggen hier kansen? En waarom verzilveren we deze niet. En wat zou het ons kunnen opleveren. Zegt niet doe het, maar zegt breng het in beeld. Die vragen kan deze Beleidsnota beantwoorden. Let wel: Er is de komende jaren een schreeuwende behoefte aan nieuwe woningen, dus volop kansen. En nieuwe woningen betekent nieuwe kansen voor behoud voorzieningen. Het mes snijdt aan vele kanten.

En uw college heeft zich bereid getoond om zelfs in Natura2000 gebieden zonnevelden te projecteren. We hebben er vandaag nog een email over gekregen, de provincie gaat er ook naar kijken. Tegen deze achtergrond is ook de vraag gerechtvaardigd: Op het moment dat je zonnevelden in Natura2000 gebieden projecteert, waarom zou je dan ook niet creatiever kunnen zijn ten aanzien van de woningbouwopgaven, die ook een wissel trekt op het groen. In dat soort afwegingen kan die nota ook voorzien.

Voorzitter, in het verlengde van dit punt: het CDA ziet helaas dat de gemeente steeds meer passief grondbeleid voert, ook in het ruimtelijk domein. Dat is jammer. Los van de financiële kansen. De plannen voor Klingerbeek lopen al vele jaren. In de Voorjaarsnota wordt nu om extra middelen gevraagd om weer een plan te maken zodat eigenaren hun plannen uiteindelijk zelf kunnen realiseren. Zelfrealisatie in een complex gebied is bepaald geen sinecure. Waarom deze draai? Waarom lukt het straks wel? Waarom voeren we geen regie meer om onze doelstellingen te halen?

Het CDA ziet verder voor een nieuw te bouwen gemeentehuis geen draagvlak in de samenleving. Wat kan het loslaten van die gedachte richting de begroting concreet opleveren? Graag een reactie van het college. Dit raakt ook het door de PRD ingediende amendement.

Voorzitter, tot zover enkele richtingen vanuit het CDA. Los overigens van het algemene devies, blijf altijd verbeteren wat je al doet. Daarop ziet de motie 'de eikenprocessierups trekt zich niets van eigendom aan'. Kunnen we die belangrijke opgave, die enorm veel geld gaat kosten, niet ook bij de grootgrondbezitters/particuliere terreinbeheerders met vele eigendommen neerleggen.

Voorzitter, weer terug naar de 'demonstrerende lemming'. De lemming die zichzelf al demonstrerend de afgrond in stort als beeld voor de gekozen strategie. Het goede nieuws is dat de wetenschap inmiddels in beeld heeft dat de lemming zichzelf niet bewust te gronde richt. Maar grote aantallen lemmingen gaan op trektocht (vgl. de trektocht van Wethouder Mulder), op zoek naar nieuwe leefgebieden. En op die trektochten stuiten ze regelmatig op obstakels. Ze komen bijvoorbeeld wel eens een rivier tegen. Of een berg. En bij hun pogingen zulke obstakels te overwinnen, sneuvelt zo nu en dan een exemplaar. En ook wel meer dan een. Maar een bewuste massazelfmoord? Dat kennelijk niet. En die wetenschap stelt gerust. Slotvraag daarom aan het college en aan wethouder Mulder: welke geruststellende wetenschap - en dat mag ook verjaardagswetenschap zijn - heeft u inmiddels dat het initiatief 'stoplokalebezuiniging.nl' niet toch het noodlottige scenario inluidt? Dus dat de Renkumse demonstrerende lemming zichzelf niet de afgrond in stort? Het lijkt het CDA in ieder geval noodzakelijk, plan B is al vaak genoemd, in het belang van onze inwoners, om ons ook voor te blijven bereiden op het scenario dat Rijk en provincie minder onder de indruk zijn van het Renkumse machtsvertoon. Die voorbereiding zien we op dit moment helaas niet.

PPN M3: Motie Beleidsnota actief grondbeleid

De Raad van de Gemeente Renkum, in vergadering bijeen op woensdag 24 juni 2020, behandelend de Perpectiefnota 2020

Constateerende dat:

- Het grondbeleid van de gemeente Renkum, ook blijkens de Voorjaarsnota, (steeds meer) gedomineerd wordt door passief grondbeleid;

Overwegende dat:

- met actief grondbeleid (ruimtelijke) doelstellingen van de gemeente mogelijk sneller behaald kunnen worden, waaronder de grote resterende woningbouwopgave, met kans op een positief financieel resultaat;
- onze gemeente positieve financiële resultaten hard nog heeft, net als woningen;
- dit het beleidsmatig in kaart brengen van de kansen voor actief grondbeleid rechtvaardigt;

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

- In de Perspectiefnota het Beleidsplan Dierenwelzijn als doelstelling is opgenomen (2I)
- Voor beleidswijzigingen het 'nieuw voor oud' principe wordt gehanteerd;
- Dat een Beleidsplan 'kansen actief grondbeleid' nu meer prioriteit heeft;

Draagt het college op :

- Als door te voeren maatregel Beleidsplan Dierenwelzijn (2I) te vervangen door 'Beleidsplan kansen actief grondbeleid' (met een accent op woningbouwontwikkeling) of anderszins in een Beleidsplan kansen actief grondbeleid te voorzien.

De fractie van: CDA

VJN M1: Motie 'de eikenprocessierups trekt zich niets van eigendom aan'

De Raad van de Gemeente Renkum, in vergadering bijeen op woensdag 24 juni 2020, behandelend de Voorjaarsnota 2020

Constaterende dat:

Al jaren de eikenprocessierups in onze gemeente voorkomt;

Jaarlijks de brandhaartjes van de eikenprocessierups zorgen voor grote hinder bij inwoners;

De gemeente in 2019 geconfronteerd is met een piek in het aantal meldingen door een explosieve groei van het aantal nesten in onze gemeente en de nesten zich nu weer laten zien;

Tot op heden zijn maatregelen op ad-hoc basis uitgevoerd;

De bestrijding inmiddels een zware wissel trekt op de begroting;

Later dit jaar een beleidsstuk zal verschijnen met daarin de mogelijke keuzes ten aanzien van de bestrijding;

Overwegende dat:

De inzet op het bevorderen van de biodiversiteit helpt bij het bestrijden van plaagsoorten, maar vooralsnog onvoldoende is

De raad op 28 mei 2020 de volgende APV-bepaling heeft vastgesteld:

Artikel 2.65

1. Het college kan, hetzij bij openbare bekendmaking van het gehele gebied van de gemeente of van bepaalde delen daarvan, hetzij bij persoonlijke kennisgeving aan de rechthebbende van een of meer bepaalde percelen mededelen, dat zij het noodzakelijk acht, dat aldaar voorkomende invasieve exotische planten of in bomen of ander houtgewas voorkomende rupsen en rupsennesten verwijderd en vernietigd worden voor een bij die kennisgeving bepaalde datum.

2. De rechthebbende op percelen binnen die openbare kennisgeving aangewezen gebieden of van de in de persoonlijke kennisgeving aangeduide percelen is verplicht voor de door het college bepaalde datum te zorgen, dat de in bomen of ander houtgewas op zijn perceel voorkomende invasieve exotische planten, rupsen en rupsennesten verwijderd en vernietigd zijn.

Het college dus de bevoegdheid heeft om met een structurele aanpak de eikenprocessie rups op percelen te bestrijden die niet in eigendom van de gemeente zijn door de rechthebbende tot verwijdering en vernietiging daarvan te verplichten (op kosten van die rechthebbende);

Zeer veel rupsen in bomen zitten die niet in eigendom van de gemeente zijn;

Brandhaartjes en rupsen en hun hinderlijke werking zich niets aantrekken van eigendommen en percelen;

Draagt het college op:

In het aangekondigde beleidsstuk te komen met een structurele aanpak van de eikenprocessierups, ook voor zover het de niet gemeentelijke percelen betreft en aan te geven op welke manier invulling wordt gegeven aan artikel 2.65 van de APV (verwijdering door rechthebbenden zelf)

De fractie van: CDA

Dhr. Erkens (PvdA): Dank u wel, voorzitter. In de Voorjaarsnota en de Perspectiefnota geeft u een heldere analyse van de oorzaken van onze huidige financiële problemen. Een groot deel van de oorzaken valt buiten onze directe invloedssfeer.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

In onze bijdrage bij de behandeling van de Perspectiefnota vorig jaar gaven wij aan dat we het te vroeg vonden om de confrontatie aan te gaan met de toezichthouder. Het lukte uiteindelijk een sluitende begroting aan de toezichthouder voor te leggen. Een begroting met €6 miljoen bezuinigingen, met forse veelal pijnlijke gevolgen voor de fysieke en sociale infrastructuur van onze gemeente en met forse maatregelen om de basis op orde te krijgen.

We zijn een jaar verder en het lijkt erop alsof we vanmiddag op herhaling zijn. De impact van de bezuinigingen wordt merkbaar en voelbaar en het wordt nog een hele toer om de gemaakte afspraken te realiseren. Ook is duidelijk geworden dat de forse inspanningen die we tot nu toe hebben geleverd onvoldoende zijn in de ogen van externen, vooral omdat 'Den Haag' geen prioriteit geeft aan het oplossen van de financiële problemen van de gemeenten. We komen daarom terug op de uitspraak van vorig jaar. Onze uitspraak dit jaar, naar aanleiding van Voorjaarsnota en Perspectiefnota is: 'Het is genoeg!' De financiële problematiek waarin Renkum is terecht gekomen, is niet op te lossen met nieuwe bezuinigingen. Nieuwe bezuinigingen gaan opnieuw ten koste van onze Renkumse fysieke en sociale infrastructuur. Nieuwe bezuinigingen zullen de crisis versterken. Voor onze fractie onacceptabel. Juist in deze crisis is die infrastructuur belangrijk. Juist in deze crisis moeten inwoners en ondernemers kunnen rekenen op hun gemeente. Wij stemmen daarom in met uw voorstel over de Perspectiefnota. Pas op de plaats en vooral actie! Die actie voert u al en daar zijn we blij mee. Wij steunen u bij de actie. Met een motie willen we dat ook voor de buitenwacht duidelijk maken. Mede namens GL, GB, D66 en VVD dienen we daarom de motie 'Onhoudbaar' in. Verder willen we niet gaan op dit moment, meer kunnen we niet doen. Maar het denken over wat zou moeten gebeuren als Plan A niet doorgaat, gaat intussen wel door! Bij u ook, hopen we.

Door al die aandacht voor het geld dreigt de inhoud van de PPN onder te sneeuwen. Dat is jammer, de inhoud verdient de nodige aandacht. Ook al omdat we moeten vrezen dat sommige voorstellen uit de PPN waarschijnlijk niet of slechts met vertraging uitgevoerd kunnen worden vanwege onvoldoende financiële middelen of ontbrekende capaciteit. Dat werkt nadelig op het urgentiebesef. Er is nog steeds behoefte aan betaalbare woningen, de CO2-uitstoot is niet structureel lager geworden, we zijn volop bezig met het ontwikkelen van een energiestrategie en klimaatmaatregelen, we maken ons zorgen over de ontwikkelingen in het sociaal domein, we moeten verder met de omgevingsvisie en moeten ons uitspreken over regionale samenwerking. Zonder volledig te willen zijn daarom een aantal opmerkingen over die inhoud.

Ook zonder de Coronacrisis neemt de armoede onder de lage inkomensgroepen de komende vijftien jaar sterk toe. Daarvoor waarschuwen het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Centraal Planbureau (CPB). Onder kinderen is de armoede het grootst. In de PPN komt dit probleem niet echt uit de verf. De teksten onder 1F minima en 1J inkomensvoorzieningen zijn erg summier en niet helder. U heeft ingestemd met de aanbesteding van een nieuwe Gelrepass maar over de effecten hiervan geeft u geen informatie. Graag een toelichting op deze aanbesteding en met name de gevolgen ervan voor de doelgroep. U geeft aan geen financiële gevolgen van Corona te verwachten voor de financiering van de voorzieningen voor de minima. Hoe zeker is dat? Is de tekst die nu in PPN staat op blz. 15 inmiddels niet achterhaald. Ook daar graag een toelichting op. Vanochtend ontving de raad een reactie van het college naar aanleiding van de discussie over het teruggeven van de opdracht voor jongerenwerk door Lumens. Hebben we het goed begrepen dat de kaders van de kadernota concreet handen en voeten krijgen in een heldere opdrachtbeschrijving? Dat de raad de mogelijkheid krijgt (op hoofdlijnen) hierop te reageren? En dat dan pas bekeken wordt hoe de juridische constructie die recht doet aan een netwerkorganisatie daarop kan aansluiten? Waarbij hoofdaannemerschap en onderaannemerschap geen doel op zich zijn? En dat die organisatievorm door alle betrokken partners gedragen moet worden?

Tot zover voorzitter. Sterkte en succes in uw werk. Veel dank aan allen die zich inzetten voor de gemeentelijke zaak. De uitspraak van Vondel 'Indien het gemeen u roept, bezorgt het als uw eigen' wordt door hen zeker waargemaakt. We blijven hopen op betere tijden waarbij politiek niet alleen over de centen gaat.

PPN M6: Motie Onhoudbaar

De raad van de gemeente Renkum in vergadering bijeen op woensdag 24 juni 2020, behandelend de Perspectiefnota 2020

Constaterende dat:

- De kosten in het sociaal domein, ondanks intensieve pogingen van de gemeente deze onder controle te krijgen, steeds verder oplopen;
- Bovenop de door het Rijk bij de decentralisaties opgelegde kortingen in veel gevallen de kosten nog

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

verder toenemen door een steeds verder toenemende vraag naar (jeugd)zorg;

- Door het abonnementstarief in de WMO een aanzuigende werking is ontstaan die moeilijk is te keren omdat hiervoor geschikte wettelijke middelen ontbreken;
- Problemen in gezinnen steeds complexer worden en er slechts beperkte mogelijkheden zijn om daarop te sturen;
- Covid-19 nadelige financiële gevolgen heeft voor de ontvangsten en uitgaven van de gemeente;
- Op dit moment nog niet duidelijk is welke reële compensatie zal worden ontvangen voor deze hogere uitgaven en de gederfde inkomsten;
- De voorgenomen herverdeling van het Gemeentefonds zeer slecht uitpakt voor de gemeente;
- Het op dit moment niet duidelijk is of de gemeente voldoende gecompenseerd gaat worden voor de tekorten die deze herverdeling met zich meebrengt;
- De financiële positie van de gemeente (o.a. ontwikkeling weerstandsvermogen en financiële kengetallen) de afgelopen jaren is verslechterd;
- De totale druk van belastingen en heffingen per inwoner in Renkum hoger is dan in andere gemeenten in de regio;
- Het college inmiddels de actie #StopLokaleBezuinigingen is gestart.

Overwegende dat:

- Als gevolg van de hiervoor genoemde maatregelen en ook vanwege de noodzaak nog extra uitgaven te doen in verband met de omgevingswet, inburgering en beschermd wonen, het voor Renkum vrijwel onmogelijk wordt een sluitende begroting te realiseren;
- In de meerjarenbegroting 2019-2023 een bezuiniging is opgenomen van € 6 miljoen (op een begrotingstotaal van 80 miljoen) die ten koste is gegaan van de lokale infrastructuur, de collectieve voorzieningen en de robuustheid van de gemeentelijke organisatie;
- Door de genoemde maatregelen de gemeentelijke slagkracht aanzienlijk is verminderd en de financiële situatie van de gemeente onhoudbaar dreigt te worden;
- De hiervoor genoemde stijging van de uitgaven en daling van inkomsten forse nadelige gevolgen heeft voor het voorzieningenniveau van de gemeente;
- Door nieuwe bezuinigingen basisvoorzieningen dreigen te verdwijnen;
- Nieuwe bezuinigingen en dalende inkomsten tot verlies van banen en van welzijn kunnen leiden en tot verergering van de economische crisis.

Draagt het college op om op korte termijn:

- Te overleggen met de financiële toezichthouder van de gemeente over de onmogelijkheid om voor 2021 en daarna een structureel sluitende begroting te realiseren zonder onomkeerbare schade aan het

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

voorzieningenniveau aan te richten;

- Te overleggen met (Gelderse) gemeenten die in vergelijkbare financiële problemen verkeren en met hen te onderzoeken hoe in dezen gezamenlijk kan worden opgetrokken richting rijksoverheid;
- Zoveel mogelijk samen met andere gemeenten uiterlijk 30 juni een brief te sturen aan de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties waarin wordt aangedrongen op structurele extra financiële middelen om te voorkomen dat het voorzieningenniveau van de gemeente verder wordt aangetast en het door die extra middelen voor de gemeente mogelijk wordt een structureel sluitende begroting te realiseren;
- Zoveel mogelijk samen met andere gemeenten een brief te sturen aan de financiële woordvoerders van de Tweede Kamer waarin wordt aangedrongen op overleg met het kabinet met als doel extra financiële middelen beschikbaar te stellen om te voorkomen dat het voorzieningenniveau van de gemeente verder wordt aangetast en het door die extra middelen voor de gemeente mogelijk wordt een structureel sluitende begroting te realiseren;
- Een brief te sturen aan Provinciale Staten met het verzoek het provinciebestuur op te dragen te overleggen met de rijksoverheid met als doel extra financiële middelen aan de gemeente beschikbaar te stellen om te voorkomen dat het voorzieningenniveau van de gemeente verder wordt aangetast en het door die extra middelen voor de gemeente mogelijk wordt een structureel sluitende begroting te realiseren;

Draagt de raad op:

- De politieke achterban te mobiliseren om via de geëigende kanalen bij het kabinet aan te dringen op maatregelen om te voorkomen dat het voorzieningenniveau van de gemeente verder wordt aangetast en het door die maatregelen voor de gemeente mogelijk wordt een structureel sluitende begroting te realiseren.

Draagt de griffie op:

- Deze motie in afschrift te sturen naar alle gemeenten.

En gaat over tot de orde van de dag

Fracties van PvdA, GL, GB, D66, VVD

Mw. Vink (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. De kont tegen de krib, de hakken in het zand of 'de Renkumse Weg'. Hoe je het ook noemt: wij hebben besloten - u heeft het allemaal al gezegd - aan te sturen op een niet-sluitende begroting, op basis van de cijfers die we nu hebben. Meer bezuinigen kan niet meer. GroenLinks staat achter de actie #StopLokaleBezuinigingen die onze wethouder gestart is en we waarderen haar grote inzet. Binnen GroenLinks hebben wij dit signaal natuurlijk gedeeld met de Tweede Kamerfractie en met andere gemeenten. We steunen dan ook de motie Onhoudbaar van PvdA. Laten we hopen dat er in Den Haag ook geluisterd wordt.

Binnen de beperkte financiële ruimte is het college goed bezig om zoveel mogelijk te bereiken. We zien dat het college steeds meer aan overheidsparticipatie doet: aansluiten op wat ervan onderop komt. En daarnaast toekomstgericht kijken naar de eigen taken en inhoudelijk en financieel naar de lange termijn kijken met de beheerplannen voor onder meer wegen, verkeer en groen. GroenLinks vindt dit een uitstekende aanpak.

Leefbaar inkomen. We zijn als land rijk genoeg om alle monden te voeden. Het is heel belangrijk dat de voedselbank goed ondersteund wordt, maar veel liever hadden we geen voedselbank. Het is niet nodig als we

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

eerlijk delen. Als we dan in de Perspectiefnota lezen dat er gewerkt wordt aan de 'beheersing van het bijstandsbestand', dan begrijpen we daar niet veel van. Beter had er kunnen staan 'We werken aan een leefbaar inkomen voor iedereen'. De noden van inwoners moet het uitgangspunt zijn. Graag horen we van het college op welke manier wij in Renkum werken aan een leefbaar inkomen voor iedereen.

Een kontje voor toekomstperspectief. Ik weet niet wie van jullie nog wel eens in bomen klimt, maar misschien weet je het nog wel: om de onderste tak te bereiken, heb je vaak even een kontje nodig.

In de motie Toekomstperspectief beoogt D66 om startende sociale ondernemingen een kontje te geven. De regels voor de -helaas nog niet zoveel gebruikte- pot cofinanciering kunnen verruimd worden om dit mogelijk te maken. Wij ondersteunen dit.

Wel drukken wij het college op het hart daarnaast ook in te zetten op de bekendheid van deze subsidie en de vindbaarheid online. Wij hebben recent weer in een voorbeeld gezien dat hier echt nog werk aan de winkel is.

Er is nog een groep die een kontje kan gebruiken om weer op eigen benen te komen: deeltijdwerkers in de bijstand. De verwachting is dat er de komende jaren meer mensen afhankelijk worden van een uitkering en dat het dus een extra belangrijk thema wordt.

Een deeltijdbaan levert voor mensen normaal gesproken geen extra inkomsten op, maar het is wel een hele goede manier om door te groeien naar fulltime werk. Met een kleine stimulans ter hoogte van een vrijwilligersvergoeding is in Amsterdam de uitstroom uit de bijstand verdubbeld. Het lijkt ons de moeite waard om te kijken of dat hier ook kan.

Ruimte. Samen met inwoners kunnen we zoveel bereiken. De Omgevingsvisie gaat over de ruimte die we hebben. Hoe willen we die invullen? Dat gaat over landschap, wonen en werken. Maar ook over stikstof, dierenwelzijn, klimaat.

Hoe zorgen we dat er binnen de dorpen nog groen is, zonder dat we het buitengebied vol moeten bouwen? Hoe werken we aan de klimaattransitie, maar koesteren we ook ons landschap? Deze vragen moeten we met de Renkumse samenleving beantwoorden.

Samen met inwoners pakken we ook andere thema's op. Visie grootschalige opwek, afvalverwerking, biodiversiteit en de energietransitie. De duurzame wijken bruisen, wat kunnen we trots zijn op zulke actieve en betrokken inwoners. Complimenten voor de manier waarop het college dit aanpakt: open en samen.

Regio. We moeten ook samenwerken over de grenzen van de gemeente heen. We zijn te klein en te kwetsbaar om alles zelf te doen, en met een regio samen is je stem veel luider. Net als we met veel gemeentes tegelijk aan Den Haag laten weten dat we meer geld nodig hebben, laten we met veel gemeentes in de regio weten dat er -bijvoorbeeld- een tunnel onder het spoor in Wolfheze nodig is. Over de vorm en de thema's waarin we kiezen voor samenwerking in Arnhem-Nijmegen gaan we dit najaar nog een paar noten kraken.

Wij willen onze zelfstandigheid, onze eigenheid en identiteit niet opgeven. En juist samenwerking hebben we nodig om die zelfstandigheid te bewaren. En eigen beleid en budget voor onze kernkwaliteiten is er nodig om onze identiteit te bewaren.

Kernkwaliteiten. Het college kiest ervoor om ondanks de financiële uitdagingen de identiteit van onze gemeente niet op te geven. Daar staat GroenLinks helemaal achter. Onze kernkwaliteiten landschap, Airborne en kunst hebben meer nodig dan dat we ze benoemen. Het vergt aandacht en budget, om precies dat te blijven: een kwaliteit.

- Onze landgoederen, bossen, beken, sprengen, de stuwwal en uiterwaarden met alle flora en fauna geven Renkum zijn eigen, zeer zichtbare, identiteit en maken dit zo'n fijne plek om te wonen en te bezoeken. Het is niet voor niks dat het inwonerspanel GROEN noemt als belangrijkste antwoord op de vraag 'Wat voor gemeente moet Renkum zijn'.
- De pijn die iedereen voelt bij het afgelasten van de herdenkingen, de wandeltocht, de viering van vrijheid geeft ook aan hoezeer de Airborne deel is van onze identiteit en dat geldt voor jong en oud.
- En de betekenis van kunst en cultuur kan ik niet beter verwoorden dan het in de brandbrief stond: kunst voedt de geest en de ziel. Helpt ons met verwondering te blijven kijken. Geeft ons de mogelijkheid om uit de waan van de dag te treden. Is van onschatbare waarde.

GroenLinks wil die investering in de kernkwaliteiten blijven doen om datgene te koesteren, dat Renkum Renkum maakt. Tot zover, voorzitter.

Dhr. Bartels (PRD): De Partij Renkumse Dorpen is zwaar teleurgesteld in de inhoud van de Perspectiefnota 2020. Het is een en al treurnis, een verhaal met talloze niet ingevulde cijfers qua kosten, veel onduidelijkheden over wat er nog op ons afkomt en volstrekt visieloos. Het ware wijzer geweest de nota pas in september te behandelen, wanneer meer feitenmateriaal voorhanden is en wij dan als fractie binnen onze partij op een fatsoenlijke manier

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

met inwoners bij elkaar hadden kunnen komen om zaken door te spreken. Door de Coronacrisis en rijksregelgeving kan dat nu niet. Het zou de voortgang van het proces niet in gevaar hebben gebracht.

Voorzitter, wij accepteren uw voorstel om de nota als richtinggevend aan te nemen niet en zullen derhalve tegenstemmen. Uw oproep om op rijksniveau aandacht te vragen voor de financiële situatie in Renkum delen we ten dele. Als PRD hebben we een betreffend schrijven uit laten gaan naar Den Haag (zie bijlage), maar we zien ook grote krokodillentranen bij collegeleden en raadsleden, die weigeren de hand in eigen boezem te steken.

De lokale overheid hoort een dienstbare overheid te zijn en is er niet voor zichzelf. Wil je als gemeente geloofwaardig overkomen, dan moet je lef hebben om in eigen vlees te snijden. Waarom een college van vier wethouders, terwijl Renkum het jarenlang met drie wethouders deed? Liefst nu, maar zeker met ingang van de volgende raadsperiode wordt er o.i. een formatieplaats ingeleverd hetgeen leidt tot een jaarlijkse besparing van minimaal €112.000. Dat bedrag is voldoende om de huidige taakstelling van €160.000 per 2023 opgelegd aan Bibliotheek Veluwezoom weg te halen. Natuurlijk moet iedere gesubsidieerde organisatie altijd bekijken of je met minder geld uit kunt komen zonder dat dat leidt tot kwaliteitsvermindering van het aanbod.

Wanneer de realiteitswaarde van het vigerende coalitieakkoord zo mager is geworden heb dan ook de moed dat te erkennen! Jammer, dat een deel van de raad meer waarde lijkt te hechten aan het willen bezetten van een stoel in het college dan aan de publieke zaak. Het in standhouden van de coalitie blijkt voor een aantal fracties super belangrijk te zijn. Maar de vlag dekt allang de lading niet meer: het overeind houden van een financieel onhaalbaar akkoord is een schijnvertoning!

Voor het opstellen van de huisvestingsvisie inclusief scenariostudie is een opdracht verstrekt van ca. €35.000. Wij vonden en vinden dit weggegooid geld. Er is een investeringskrediet voor een te renoveren c.q. nieuw te bouwen gemeentehuis in 2023 gepland. En daarmee zijn we er niet, want de jaarlasten zullen structureel met tonnen aan euro's toenemen. De betreffende geormerkte gereserveerde gelden inzake renovatie of nieuwbouw plus de gelden m.b.t. de meerjarenbegroting in het kader van rente en afschrijving van het geplande investeringskrediet willen we afwaarderen naar nul. Tot nader order vallen de bedoelde gelden dan vrij ten gunste van de algemene reserve, zodat de raad altijd nog kan bezien wat met deze middelen gedaan zou moeten worden. Welke bedragen zijn nu precies in de meerjarenbegroting over renovatie of nieuwbouw verwerkt?

De inwoners zitten, nu we in zwaar financieel weer zitten, volgens ons echt niet op een ander gemeentehuis te wachten. Het blijft voor ons sowieso verwerpelijk te praten over de grootte van een gemeentehuis zolang nog steeds niet duidelijk is hoe de kernorganisatie van de gemeente eruitziet. De omgedraaide wereld! We hebben al een mooi gemeentehuis, dat blijft zo! College, steek dus nu geen energie in renovatieplannen van het gemeentehuis of nieuwbouw elders in de gemeente. Dit is waanzin! Wij zien liever, dat er meer aandacht komt voor voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en recreatie waaronder monumentenzorg. Wij hechten waarde aan het bevorderen van de sociale cohesie binnen de dorpen en dat betekent o.a. investeren in inwonersinitiatieven vooral wanneer dat leidt tot nieuwe verbindingen, dus herstarten van smeeroliesubsidies c.q. kleine projecten.

Wij waarderen het bestaan van buurthuizen of inloopvoorzieningen, het stimuleren ervan daar waar het gewenst wordt. Kom met een totaaloverzicht wat we op dit moment aan dergelijke onderkomens hebben en geef aan waar verzoeken liggen om met buurtgenoten bij elkaar te kunnen komen. Breng partijen (vraag en aanbod) bij elkaar om de samenleving te versterken!

Het college wil een passend voorzieningenniveau (pag. 5) en daarbij niet uitgaan van de dorpen afzonderlijk. Wat is eigenlijk passend en hoe conflicteert dit met het beleid om dorpsgericht te werken? We hebben goede medewerkers nodig (pag. 5), die midden in de samenleving staan. Wonderlijk om goed personeel tot kerntaak te benoemen. Dat zegt meer over het mismanagement in de afgelopen jaren dan een visie op de toekomst waarin de inwoner centraal staat. Kijk ook eens naar het personeel m.b.t. de Jeugdzorg. Ook vanuit de opvang, de medische- en juridische wereld bereiken ons negatieve signalen over Renkum. We dringen aan op een evaluatie met aanbevelingen over de wijze waarop Jeugdzorg Renkum opereert en willen een beeld hebben op welke manier de raad sturing kan geven aan de enorme budgetten, die daarmee gemoeid zijn en de wijze waarop het college de rechtmatigheid en doelmatigheid van deze budgetten controleert!

De CBS-cijfers 2020 zeggen, dat de gemeentelijke uitgaven voor sport, cultuur en recreatie €196 per inwoner bedragen, terwijl het landelijk gemiddelde op €275 ligt. Dus €81 p.p. hoger! De woonlasten OZB liggen voor een meerpersoonshuishouden (€888) €149 hoger dan het landelijke gemiddelde van €739 en voor een éénpersoonshuishouden ligt dit €40 hoger. Kortom we mogen als inwoner wel meer belasting betalen voor minder voorzieningen. Dit is werkelijk te gek voor woorden!

We hoeven ook niet kost wat kost vooraan te lopen als het gaat om het klimaatneutraal zijn. Een gelijkenschakeling met het Rijk (2050 i.p.v. 2040 gem. Renkum) is voor ons geen probleem.

De kernwaarden voor de gemeente, chronologisch gezien, m.b.t. Landschap, Papier, Kunstenaars en Airborne blijven voor ons staan. Ja, wij voegen er nadrukkelijk Landschap en Papier aan toe! We horen deze onderwerpen sowieso te promoten en financieel te steunen. Zie ook het vigerende raadsdocument Strategische Visie 2040!

Werken met een hoofdaannemer en onderaannemers (pag. 11) is geen doel op zich. Hoe betrokken is een

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

hoofdaannemer uit bijv. de provincie Zeeland bij Renkum? Waarom hier een keuze voor een model dat puur en alleen gericht is op kostenbesparing? Kom wat dit betreft eerst maar eens met een goed verhaal in relatie tot hoe "Renkum voor Elkaar" optimaal kan en zou moeten functioneren.

Laten we een klimaat van bevrologenheid stimuleren ook door vanuit waarderend perspectief succes te verzamelen en te vieren. Schep een aparte mailbox waarin alle complimenten van vooral inwoners en collega's verzameld worden en maak dit inzichtelijk. Zo zouden we wethouder Jasper Verstand een compliment kunnen geven voor de hernieuwde aanpak invulling bouwplan Don Bosco te Renkum en het afstand nemen van het reeds gepresenteerde plan. Een compliment voor wethouder Joa Maouche om de gemeente Wageningen te wijzen op het herplanten van bomen langs Het Broek van het Renkums beekdal waar in de bosflank veel bomen onnodig gekapt zijn, wethouder Leonie Rolink voor haar extra aandacht voor gemeentelijke monumenten en wethouder Marinka Mulder voor haar bereidheid al fietsend zich door de PRD over het dorp Renkum te laten informeren en haar inzet om extra gelden los te krijgen bij andere overheden. Genoemde wethouders mogen deze raadsperiode hun functie blijven uitoefenen. Daarna zal er één om budgettaire redenen moeten afvallen, we kunnen ons geen luxe permitteren en ieder zich dienstbaar opstellende wethouder snapt dat.

Op dit moment willen we financieel een pas op de plaats maken en nieuw beleid scheppen op basis van herschikking van middelen, meevallers en vrij te komen gelden door doelmatig werken.

Tot zover.

VJN A4: Kalimaropad / Voorjaarsnota 2020

De raad in vergadering bijeen op 24 juni 2020 behandelend de Voorjaarsnota 2020 is van mening, dat

- de financiële positie van de gemeente Renkum verslechtert en derhalve kritisch naar nut en noodzaak van de te maken kosten gekeken dient te worden;
- je op je schreden moet kunnen terugkomen, omdat uitgangsposities veranderen;
- het Kalimaropad te Heelsum in een meer dan uitstekende conditie verkeert;
- het derhalve verantwoord is om het project Kalimaropad niet uit te voeren;

besluit

de hier onder schuin gedrukte tekst van pagina 15 onder het kopje Kalimaropad te verwijderen

Naar aanleiding van een door u ingediend amendement over het verleggen van dit pad als er voldoende financiële ruimte zou zijn in het MUP, zijn de voorbereidende werkzaamheden opgestart. Door nadelen op andere projecten is de ruimte binnen het MUP vervallen. De voorbereidingen zijn gestart waardoor er verwachtingen in de buurt zijn gewekt dat het project ook doorgaat. De investeringskosten bedragen € 60.000, jaarlijkse lasten voor deze investering bedragen ongeveer € 4.000. We stellen voor het MUP met dit bedrag te verhogen

en daarvoor op te nemen de onderstaande tekst

Vanwege de verslechterde financiële positie van de gemeente Renkum, het gebrek aan middelen binnen het MUP van waaruit het project volgens een eerder genomen raadsbesluit gefinancierd zou moeten worden en het technisch in uitstekende staat zijn van het pad, wordt het project niet voortgezet.

De raad gaat over tot de orde van de dag.

PRD, GB

PPN M5: Afwaardering Noodzaak Vastgelegde Gelden t.b.v. Renovatie en/of Nieuwbouw Gemeentehuis

De raad in vergadering bijeen op 24 juni 2020 behandelend de Perspectiefnota 2020

constaterende dat,

- de financiële positie van de gemeente Renkum reden tot bezorgdheid geeft,

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

- geen nieuwe bezuinigingen behoudens voortkomend uit doelmatiger werken gesteld worden,

is van mening dat,

- een herschikking van middelen in het kader van nog uit te voeren (nieuw) beleid denkbaar is,

geeft het college opdracht in voorbereiding op de meerjarenbegroting die in het najaar van 2020 behandeld wordt

- de geormerkte gereserveerde gelden plus de gelden m.b.t. de meerjarenbegroting in het kader van rente en afschrijving van het geplande investeringskrediet ingaande 2023 m.b.t. renovatie van het gemeentehuis dan wel het bouwen van een nieuw gemeentehuis af te waarderen naar nul;
- deze middelen voor september a.s. in beeld te brengen en tot nader order te laten vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

De raad gaat over tot de orde van de dag.

PRD.

De voorzitter schorst de vergadering van 18.45 tot 19.00 uur voor collegeoverleg.

Wethouder Mulder zegt dat alle fracties in hun betogen genoemd hebben dat het Coronavirus de wereld op zijn kop zette. Het maakt duidelijk hoe afhankelijk men van elkaar is in deze samenleving. Vanzelfsprekende vrijheden verdwijnen en wat voorheen onvoorstelbaar was, zoals een digitale raadsvergadering, werd plotseling dagelijkse praktijk. De gevolgen van de uitbraak zijn intens voelbaar, voor onze inwoners, die in een directe omgeving zijn geconfronteerd met het virus, of door de noodzakelijke maatregelen hun baan zijn kwijtgeraakt, kinderen die niet naar school of sport konden, ondernemers die hun omzet hebben zien verdampen, en ouderen die geen bezoek van hun naasten hebben mogen ontvangen. Het Coronavirus grijpt in op het leven en op de samenleving, ook in Renkum, als geheel. En wat deze situatie precies betekent voor de toekomst, is nog onzeker. Wij zijn optimistisch over de toekomst en tegelijkertijd zeer bezorgd. Wij zijn optimistisch omdat wij in de afgelopen maanden hebben gezien hoe veerkrachtig de Renkumse samenleving is. Omkijken naar de ander is geen waarde uit vroegere tijden, het is er nu. Vele inwoners boden een handje aan te helpen door de boodschappen te doen voor de buurman of te helpen bij de noodopvang van scholen. Ondernemers kwamen met ideeën om andere ondernemers te ondersteunen. Wij droegen er samen aan bij dat het aantal besmettingen afnam en daarmee de druk in de zorg beheersbaar bleef. Als lokale overheid trokken we met onze buurgemeenten, regio en het Rijk samen op om te doen wat nodig was. Onze organisatie toonde zich wendbaar en organisatie en college voelden zich gesteund door uw raad die met concrete suggesties en aandachtspunten betrokkenheid toonden. Maar we zijn ook bezorgd. Al voor deze Coronacrisis hadden wij zorgen over onze financiën. We hebben toen met elkaar verantwoordelijkheid genomen voor de noodzakelijke keuzes en bijna € 6 miljoen vorig jaar omgebogen op onze meerjarenbegroting. Vanuit de overtuiging dat wij als gemeente van meerwaarde zijn voor de Renkumse samenleving. Wij draaide elk potje om. Er was geen plek maar voor heilige huisjes. Uiteindelijk besloot u over een ingrijpend pakket om onze kernwaarden te kunnen behouden en door financieel in balans te komen en stappen te zetten om de basis op orde te brengen, een betrouwbare gemeente te kunnen zijn voor wie ons nodig heeft. Daarbij blijft de noodzaak zeer scherp aan de wind te zeilen. Daar zijn en blijven wij ons van bewust. Bovendien zijn wij heel hard aan de bak, ook met onze partners, om de taakstellingen waaronder in het Sociaal Domein, ook daadwerkelijk te realiseren. Daar komt de korting in de meicirculaire voor de voorgedij 18+-regeling nog eens bij. In hoeverre die structureel doorwerkt en in welke mate we dat kunnen opvangen binnen het Sociaal Domein, daar informeren wij u in september over. Nu dreigt door nieuwe ontwikkelingen, die nog niet altijd financieel te duiden zijn, maar wel op ons af komen, eenzelfde exercitie als vorig jaar nodig. De herverdeling van het gemeentefonds, de omgevingswet en de doordecentralisatie van Bescherm Wonen leveren ons waarschijnlijk een nieuwe bezuinigingsopgave op. Dat terwijl wij aan de vooravond staan van een grote, misschien wel de grootste, economische recessie, waar het alle hens aan dek zal zijn om de Renkumse waarden te behouden en de ondersteuning aan inwoners, waar wij wettelijk voor verantwoordelijk zijn, te kunnen blijven bieden. Nieuwe bezuinigingen raken niet alleen onze kernwaarden, ze beperken ook de mogelijkheden voor de Renkumse samenleving te herstellen van een crisis. Dat zal ook de consequentie zijn van een plan B. Daar gaan we het zo nog met elkaar over hebben. Daarom nemen wij nu, met elkaar ook onze verantwoordelijkheid door u voor te stellen in het najaar, op het huidige takenpakket een sluitende begroting aan te bieden en door er alles aan te doen nieuwe bezuinigingsopgaven door nieuwe taken op kortingen, zoals de herverdeling van het Gemeentefonds, te voorkomen. We willen duidelijk maken met deze strategie aan Rijk en provincie dat gemeenten niet moeten worden gezien als een kostenpost maar als een belangrijke schakel voor een welvarend,

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

gezond en toekomstbestendig Nederland. Het is niet alsof je de lokale overheid als een lamp aan of uit kunt zetten. In die boodschap staan wij echt niet alleen. Vele gemeenteraden en colleges hebben zich al uitgesproken richting de Tweede Kamer, met brieven, met moties en er wordt zelfs gedemonstreerd op 2 juli. Wij willen u complimenteren met uw inzet. Zowel via de partijlijnen als door als lokale partij van u te laten horen met een brief aan Den Haag. Uw motie M6 draagt daar ook aan bij en zal door het college worden overgenomen. Zoals dat vanaf het begin van deze crisis al geldt, we moeten het samen doen.

Dan nu over de opmerkingen die door vele fracties zijn gemaakt over plan B. Wat is nu het probleem? Het probleem is dat er naast een opschalingskorting – een prikkel voor een gemeente van onze omvang om het feitelijk steeds moeilijker te maken om te blijven bestaan – die de komende jaren gaat spelen, plus de niet toereikende bekostiging in het Sociaal Domein, plus een herverdeling van het Gemeentefonds, maakt dat we opnieuw voor echt een enorme taakstelling komen te staan als er niets in verandert. Daar doen wij alles aan om dat te voorkomen. Dat doen we samen met de raad. Als u er dan voor kiest om ook een plan B te willen bij de begrotingsbehandeling in oktober/november, dan vraag ik u om daar richtinggevende uitspraken over te doen. De uitspraken die u tot nu toe heeft gedaan zijn daartoe niet toereikend. U moet echt ordegrrootte €3 á €4 miljoen berekenen. Daar moeten we een procesafpraak over maken, dat het college u informeert over de ontwikkelingen die er zijn, over de ontwikkelingen in ons financieel perspectief en dat we met elkaar nadenken over wat is dan vervolgens het besluit wat u in november wilt nemen. Als er niets verandert, betekent het echt dat het niet een keuze is van een college, van een individuele politieke partij, van een coalitie of oppositie, maar dan komt u uiteindelijk tot onmogelijke keuzes te staan. Volgens mij is het nu het moment om met elkaar te zeggen daar willen we niet komen, het moet anders. Ik heb u dat ook vaak horen zeggen. Als u het anders wilt dan vraag ik u concreet met richtinggevende uitspraken te komen. Het voorstel van de PRD om een wethouderformatieplaats te bezuinigen per 2022 is vorig jaar al ingeboekt in de begroting. Die ruimte zit er al niet meer en is ook verre van toereikend.

Ook het volledig benutten van de belastingcapaciteit, zoals het CDA benoemt, is onvoldoende. Er zit nog €2 miljoen onbenutte belastingcapaciteit in onze begroting voor we aan de norm van artikel 12 voldoen. Dat is niet voldoende. Bovendien hebben we met elkaar de discussie te voeren hoe je tot een gebalanceerd pakket komt in een crisis, waar je je lastenverhogingen en bezuinigen op voorzieningen voor kwetsbare inwoners wilt voorkomen. Als u zegt dat te willen, dan vraag ik u om daar richtinggevende uitspraken op te doen.

Dan zijn er in mijn portefeuille nog een aantal moties en amendementen.

De motie Onhoudbaar van de PvdA en anderen is reeds genoemd.

De motie Basis eerst op orde. In het dictum van de Perspectiefnota is de raad gevraagd om richtinggevende uitspraken te doen wat men wel of niet wil. In de algemene beschouwingen is dat genoemd. De fractie van GemeenteBelangen heeft er ook een motie aan gewijd. Het is aan de raad om daar eerst een discussie over te voeren.

Amendement Werkkostenregeling. Er lijkt verwarring te zijn ontstaan over wat er nu wordt voorgesteld door het college. In feite wordt voorgesteld wat het amendement ook voorstelt, de gereserveerde € 30.000, - vrij te laten vallen.

Tot slot de motie Afwaardering noodzaak vastgelegde gelden ten behoeve van de renovatie en of nieuwbouw van het gemeentehuis. Onlangs is daar nog met elkaar het gesprek over gevoerd, ook met de gemeentesecretaris. Daar zijn procesvoorstellen gedaan. Het college heeft aangegeven voor een minimumvariant te opteren om die verder uit te werken. Daar is afgesproken om in juli met elkaar verder over te praten. Deze motie lijkt voorbarig. Bovendien wil zij benoemen dat er aan de huidige huisvesting van het gemeentehuis, om aan de wettelijke arbotechnische eisen te voldoen, echt wel iets nodig is. Helemaal niets doen is geen optie voor de middellange termijn.

Wethouder Maouche gaat in op moties en amendementen.

VJN M1 'de eikenprocessierups trekt zich niets van eigendom aan'. Dat klopt helemaal. Het CDA stelt voor om onze APV te gaan gebruiken om andere terreinbeheerders zoals het Gelders Landschap of Natuurmonumenten te dwingen iets aan de eikenprocessierups te doen. Het lijkt dit jaar mee te vallen met overlast van de eikenprocessierups. Het is nog wel aanwezig, maar het is niet zo heftig als vorig jaar. Hopelijk zet dat door.

De APV is zo geschreven om op meerdere fronten excessen aan te kunnen pakken. Dat kan de Japanse Duizendknoop zijn, maar ook de eikenprocessierups. Als je ervoor kiest om voor de hele gemeente bij alle terreinbeheerders te gaan handhaven, zit er een kostencomponent aan. De handhavers die nu druk bezig zijn met Corona, moeten op pad gestuurd worden om dat overal te gaan doen. De terreinbeheerders zijn zelf actief. Er is ook een overkoepelend argument, de biodiversiteit. Uiteindelijk is de beleidskeuze om niet elk jaar in te zetten op het uitzuigen van die nesten, maar juist langdurig in te zetten op biodiversiteit. Met die biodiversiteit komen er ook meer natuurlijke vijanden voor die eikenprocessierups. Als nu in de hele gemeente de eikenprocessierups bestreden zou worden en weggezogen zou worden, wordt het voor de natuurlijke vijanden onmogelijk gemaakt zich voort te planten en komt er nooit een situatie dat de natuur zichzelf reguleert. Hij ontraadt de motie.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Amendement Rattenbestrijding. Dit amendement wil hij ontraden. Niet omdat hij er principieel op tegen is dit soort kosten uit het GRP te betalen, maar omdat er geen sprake is van vernieuwing van de riolering in de wijk waar nu sprake is van rattenoverlast. Er is niet direct een link te leggen met de riolering en de rattenoverlast. Het is in de gemeentewet zo dat als je niet hard kunt maken dat het daadwerkelijk met de riolering te maken, dan kun je deze kosten niet verhalen op het GRP.

Bij interruptie merkt dhr. Velthuizen (GB) op dat desbetreffende ambtenaar aangegeven heeft dat achter de wijk waar de rattenplaag is, nieuwe huizen gebouwd zijn waar nieuwe riolering aangesloten is op oude riolering.

Dhr. Hoge (VVD) begrijpt dat de wethouder en de mede-indiener het niet eens zijn over of het wel of niet kan. Hij stelt voor het amendement eventueel aan te passen door te voegen "als het mogelijk is" zodat voorkomen wordt dat er nu discussie over is.

Wethouder Maouche zegt dat er huizen aangesloten zijn op de riolering en op privégrond is er wel degelijk sprake van dat de riolering open is geweest, maar niet op gemeentegrond. Dit soort kosten zijn niet te verhalen op het GRP als het niet bij gemeentelijke riolering heeft plaatsgevonden. Hij is het volstrekt eens met de indieners van het amendement, dat er een structurele oplossing moet komen voor de kosten.

Dhr. Erkens (PvdA) kan zich voorstellen dat het college de opdracht krijgt om wat nu naar voren gebracht is op papier te zetten, te onderbouwen en dat in afwachting daarvan het amendement wordt aangehouden. Hij zou het jammer vinden als het amendement, wat inhoudelijk op veel steun kan rekenen van het college, op die manier niet uitgevoerd zou kunnen worden.

Wethouder Maouche is er niet op tegen dergelijke kosten vanuit het GRP te betalen, omdat het een prima dekking is, maar het kan pas als hard gemaakt is dat de kosten betrekking hebben op de riolering en dat is in dit geval niet zo. In de Voorjaarsnota wordt voorgesteld hier structureel budget voor te hebben. Hij zegt toe dat zodra duidelijk is dat er sprake is van rattenoverlast door de riolering, de kosten daarvan ten laste zullen worden gebracht.

De motie Toekomstperspectief voor iedereen. Het is zo dat in de Perspectiefnota een zakelijke manier van schrijven is gebruikt. Niet omdat het college per se een hele harde opstelling heeft om mensen uit de bijstand te krijgen, maar omdat er voor een slanke Perspectiefnota is gekozen is dat een vorm. Uiteindelijk hebben we onze afspraken over het beleid gemaakt in de Kadernota Sociaal Domein en het college is voortvarend aan de slag om dat uit te voeren. Er is een achterstand als het gaat om de bijstand, veel mensen in de bijstand zijn al heel lang niet gesproken. Over twee weken is met iedereen gesproken en zijn er heronderzoeken gedaan en is bekend wie er wel of niet recht heeft op een bijstandsuitkering. De wethouder zegt daarmee niets over de Participatiewet en of als je geen recht meer hebt op een bijstandsuitkering je niet financieel in de problemen zou kunnen raken. Het minimabeleid en de schuldpreventie moet daar zo goed mogelijk op ingezet worden. De motie roept op om te kijken of men iets kan met de proef die in Amsterdam is gedaan met het vrijlaten van een bepaald bedrag als het gaat om de vrijwilligersvorming. Dit sluit redelijk aan bij het idee wat ook in de Kadernota Sociaal Domein is neergezet dat werk moet lonen. Hij wil kijken of daar iets mee kan en komt er later op terug.

Uiteindelijk is het zo dat als er nu door Corona of door de crisis die er aan komt meer mensen in de armoede of schulden dreigen te komen, de gemeente daarop moet acteren. Het Minimabeleid wordt herwaardeerd. Er is nu nog geen financiële doorvertaling van gemaakt omdat nog niet goed in beeld is wat die Corona-crisis gaat betekenen. Te zien is dat er meer mensen in de bijstand komen, maar er is nog geen indicatie dat veel meer mensen gebruik maken van de schuldpreventie.

Bij interruptie vraagt mw. Weeda (PvdA) of zij goed begrijpt m.b.t. de tweede bullit dat het in het Minimabeleid past en dat het daar opgelost moet worden.

Wethouder Maouche heeft het over de laatste bullit. Op de tweede bullit zal wethouder Rolink ingaan.

Dhr. Geerdes (CDA) zegt m.b.t. de motie over de eikenprocessierups dat het gaat om de 'grote' terreinbeheerders. Hij begrijpt dat er gewerkt wordt aan een beleidsstuk. Hij is het ermee eens dat er toegewerkt moet worden naar biodiversiteit en het evenwicht, maar het een hoeft het ander niet uit te sluiten. De vraag is of bij het opstellen van het beleidsstuk de gedachte meegenomen wordt voor het aanschrijven van die grote terreinbeheerders op grond van de APV.

Wethouder Maouche antwoordt dat als hij het zo mag interpreteren dat in het beleidsstuk aangegeven wordt dat bijvoorbeeld het instrument vanuit de APV ingezet kan worden, maar dat de gemeente ook in gesprek gaat met de grote terreinbeheerders over biodiversiteit en het nut van natuurlijke vijanden, dan kan hij daar mee instemmen.

Mw. Bondt (D66) vraagt of het klopt dat de gemeente kan zeggen dat een bijstandsgerechtigde iets kan bijverdienen.

Wethouder Maouche antwoordt dat als mensen parttime werk hebben, zij kunnen bijverdienen. 5-10% van de inwoners die in de bijstand zitten stromen op die manier ook uit. Het is belangrijk dat mensen aan het werk gaan, ook al is het parttime. Met de bijstand wordt het aangevuld naar het minimum.

Wethouder Rolink zegt richting D66 dat men nog bezig is met de voorlees-expres. Het heeft wat vertraging

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

opgelopen. Richting PvdA zegt zij dat Hoofdaannemerschap bij 'Renkum voor elkaar' s geen doel op zich is. Er wordt eerst naar de inhoud gekeken. De gemeente is in dialoog met alle partijen. Als het allemaal is afgerond, wordt de volgende stap genomen. Zij dankt voor de brede steun voor de kunst en cultuursector.

Motie M2 Toekomstperspectief voor iedereen. Het is een sympathieke motie, maar er zitten de nodige juridische haken en ogen aan. Het college gaat erover in gesprek. Naar aanleiding van de informatie in de motie wordt deze categorie ook meegenomen in de afwegingen. Aan de raad wordt teruggekoppeld wat er kan en welke mogelijkheden er zijn om hiermee aan de slag te gaan.

Mw. Bondt (D66) begrijpt dat de motie niet ontraden en niet overgenomen wordt.

Wethouder Rolink antwoordt dat de motie niet overgenomen wordt, het college is er al over in gesprek. Het wordt meegenomen, maar de juridische haken en ogen moeten goed ter harte genomen worden.

Mw. Bondt (D66) vraagt naar de juridische haken en ogen.

Wethouder Rolink antwoordt dat de gemeente in de cofinanciering te maken heeft met bepaalde juridische aspecten. Bekeken moet worden welke mogelijkheden er zijn.

Dhr. Janssen (GB) begrijpt dat de wethouder in feite zegt dat de motie ontraden wordt omdat er juridische haken en ogen aan zitten.

Mw. Weeda (PvdA) zegt dat de pot van cofinanciering aan bepaalde spelregels gebonden is. In het voorstel van D66 wordt in feite een nieuwe subsidiemogelijkheid gevraagd. Dat is het juridische waar het over gaat.

Mw. Vink (GroenLinks) stelt voor dat het college de motie breed interpreteert, het nastreeft en kijkt hoever het kan komen.

Wethouder Rolink vindt dat te vrij uitgelegd. Het college wil eerst kijken wat de juridische haken en ogen zijn.

Overigens is de pot al verder leeg dan wat er op dit moment in de motie staat. Vanaf 1 juni zijn er nieuwe aanvragen binnengekomen en er lopen nog wat aanvragen.

Dhr. Den Burger (VVD) zegt, gehoord hebbende de wethouder en dhr. Janssen, dat dhr. Janssen gelijk heeft als hij zegt dat het college feitelijk deze motie moet ontraden omdat er haken en ogen aan zitten. Het college kan hooguit zeggen bereid te zijn in de geest van de motie te onderzoeken wat de suggesties zijn die in de motie zitten.

Wethouder Rolink beaamt wat dhr. Den Burger zegt. Het college is in gesprek met elkaar en neemt daarin de categorie die geduid wordt ook mee.

Wethouder Verstand zegt m.b.t. het amendement Kalimaropad dat een aantal jaren geleden de raad dit erin geamendeerd heeft naar aanleiding van een eerdere toezegging die in het verleden ooit is gedaan om dit te gaan doen. Afsproken is dat op het moment dat er geld over was, dit mogelijk gemaakt zou worden. Er leek wat ruimte te zitten in het MUP en het college was van mening dat het na al die jaren wel goed was de buurt tegemoet te komen en afspraken na te komen. Een en ander is voorbereid, maar door een tegenvaller in het MUP was het geld er toch niet. Het lijkt hem goed dat langlopende dossier nu eens af te ronden. Zo groot is de bijdrage niet die daarvoor gevraagd wordt. Hij wil het amendement ontraden.

Het amendement Mobiliteitsfonds. De essentie van het mobiliteitsfonds in de regio is het aanjagen van projecten die in de regionale mobiliteitsagenda staan. Die agenda is gevoed met lokale wensen die gemeente overstijgend zijn en niet door individuele gemeenten waargemaakt kunnen worden, en zeker niet in financiële zin. Met dit geld kunnen provincie en Rijk verleid worden door te zeggen er is een stuk cofinanciering, als u dat ook doet, kunnen we in de toekomst grote projecten loskrijgen. Het is gebaseerd op een soort solidariteit. Inmiddels hebben 14 van de 18 gemeenten al toegezegd dat ze dit gaan doen. Er werd opgemerkt dat we het geld moeten besteden aan de eigen dorpen, maar juist de mobiliteitsvragen in de regio zijn voor onze dorpen. De onderwerpen in de mobiliteitsagenda zijn: Ondertunneling Wolfheze, nieuwe fietsbrug, de HOV-verbinding Arnhem-Wageningen en een nieuwe fietsroute Arnhem-Ede die over het grondgebied van Renkum loopt. De gemeente heeft er profijt van als de regio mee lobbyt om het geld te krijgen. Hij is voor veilige oversteekplaatsen, maar het is wel zo dat daar de afgelopen jaren al behoorlijk in geïnvesteerd is. Het is ook goed geld voor verkeer een keer anders in te zetten. Er wordt nog wel iets gedaan aan de oversteekplaatsen omdat er een aantal projecten is waar werk met werk gemaakt kan worden en er nog een aantal slimme oversteekplaatsen gerealiseerd kunnen worden.

Motie CDA over het Grondbeleid. Het is altijd goed er discussie over te voeren. Naar aanleiding van de motie is het Grondbeleid erbij gepakt. Het is uit 2007 en het is goed om dat een keer te herijken. Dat kan in eigen beheer gedaan worden. In de huidige nota staat al dat het college een actieve grondpolitiek kan voeren. Het heeft geen zin het beleid te herijken om dat te bereiken. Het uitgangspunt waarmee de motie is opgesteld is niet helemaal juist, want de gemeente bezit de meeste gronden in de gemeente. Er zijn in het totaal 7 schoollocaties in Renkum en Doorwerth. Het Moviraterrein is net gekocht en verkocht, net als het klooster. Op de HES na zijn het de grootste gronden binnen de gemeente. Veel van die gronden zijn al gelinkt aan het IHP waar ook nog extra geld voor nodig is. Er zijn niet heel veel gronden meer beschikbaar in de gemeente waar iets gedaan kan worden. Het betekent dat je het hebt over kleine percelen, inbreiding, dossiers die niet zonder risico zijn. Actieve grondpolitiek is niet altijd goed bevallen in het verleden, daar moet men mee uitkijken. Op het moment dat het college een

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

kans ziet, zal de raad altijd een voorstel gedaan worden. De relatie tussen zonnevelden en woningbouw deelt het college niet. Woningbouw is wat anders dan een combinatie van zonnevelden en natuurontwikkeling. De provincie gaat kijken of er een balans is.

Dhr. Geerdes (CDA) zegt dat de motie beoogde het denken in kansen een steuntje in de rug te geven. Hij vraagt in hoeverre er over nagedacht wordt of met grondbeleid geld verdiend kan worden.

Wethouder Verstand zegt dat in het kader van de nota Wonen en recent rondom een dossier is o.a. door de VVD gevraagd te kijken waar de mogelijkheden liggen om te bouwen de komende jaren. Dat wordt inzichtelijk gemaakt. Op basis van die analyse zal ook blijken of er stukken grond zijn waar niet alleen woningen gebouwd kunnen worden, maar waar de gemeente ook iets aan kan verdienen.

Dhr. Geerdes (CDA) stelt dat er landelijke discussie is over het gaan bouwen van woningen op locaties waarvan men eerder vond dat dat niet moest gebeuren. De motie beoogt dat de gemeente aan de voorkant van die discussie zit en niet vanuit het perspectief van actief grondbeleid eng, mogelijke verliezen.

Dhr. Streefkerk (GB) vraagt of de wethouder het bedrag m.b.t. het Kalimaropad kan duiden.

Wethouder Verstand is van mening dat het een paar duizend euro per jaar betreft.

Dhr. Bartels (PRD) zegt dat het bedrag in het amendement staat. Het gaat om een totale investering van € 60.000, - en daarmee € 4.000, - per jaar.

Dhr. Streefkerk (GB) had het bedrag van € 60.000, - graag van de wethouder gehoord. GemeenteBelangen en andere fracties hebben eerder aangegeven dat er ook behoefte is aan een plan B. Wethouder Mulder kwam daar namens het college op terug. Er ligt een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid met een taakstelling en er moet richtinggevend iets aangegeven worden. Een bedrag van ook enkele duizenden euro's, al lijkt dat klein, is een eerste mooie stap om tot een sluitende begroting te komen en in lijn met het verzoek van wethouder Mulder. Wethouder Verstand zegt dat die afweging gemaakt mag worden. Hij zit er als portefeuillehouder ambivalent in omdat het college nooit heeft voorgesteld dit te gaan doen. Op andere plekken is de noodzaak om iets te doen groter. De raad heeft het er zelf in geamendeerd. Door dat amendement en door eerdere uitspraken, plus de voorbereidingen die nu al getroffen zijn, zijn er inmiddels zoveel verwachtingen gewekt in de buurt dat het goed is om die verwachtingen nu na te komen. Het staat de raad vrij om dit er weer uit te halen.

Dhr. Geerdes (CDA) vraagt dhr. Streefkerk hoe Gemeentebelangen denkt in termen van plan B en het terugkomen op gewekt vertrouwen bij inwoners.

Dhr. Streefkerk (GB) stelt dat raad en college voor een enorme uitdaging staan en dat kritisch naar alle uitgaven gekeken moet worden en waar op welk dossier pijn geleden moet worden. Er zijn bepaalde thema's die goed uitlegbaar zijn, waardoor andere dingen, voor inwoners in de breedte van de dorpen, wellicht beter zijn. Soms moet je heroverwegen.

Dhr. Bartels (PRD) geeft aan dat het Kalimaropad technisch in goede staat verkeert. Er is geen reden om er iets aan te moeten doen. Er zijn misschien bepaalde verwachtingen gewekt, maar het gaat om € 60.000, - voor iets wat niet strikt noodzakelijk is. Het is legitiem om te zeggen dat de raad er destijds voor besloten heeft, maar de gemeente heeft te maken met een slechte financiële positie en dan is het jammer. Er zijn meerdere besluiten door de raad genomen die op kortere termijn teruggedraaid zijn.

Dhr. Geerdes (CDA) zegt dat de nuance erin zit dat het eerder binnen het MUP wel kon, maar er te veel geld is uitgegeven.

Wethouder Verstand antwoordt dat het te maken had met een aantal tegenvallers, waaronder het snelfietspad in Oosterbeek.

Dhr. Streefkerk (GB) vraagt de andere fracties goed na te denken over dit amendement omdat het gaat om een vrij structurele besparing, ook gezien de goede staat van het Kalimaropad.

Dhr. Hoge (VVD) heeft moeite met de zinsnede in het amendement dat het project wordt stopgezet. Daarmee wordt voor de omgeving de hoop weggenomen dat als de situatie straks anders zou zijn, het ook wordt stopgezet. Als het woord 'vooralnog' toegevoegd kan worden, wordt het aangehouden.

Dhr. Streefkerk (GB) zegt dat het aan dhr. Bartels is als initiatiefnemer van het amendement. GemeenteBelangen kan met de aanvulling van dhr. Hoge meegaan.

Dhr. Bartels (PRD) heeft geen probleem met het toevoegen van het woord 'vooralnog' als daarmee de andere fracties mee kunnen gaan met het amendement.

Dhr. Geerdes (CDA) vraagt wat de inwoners eraan hebben een woord als 'vooralnog' toe te voegen. Het duurt al heel erg lang. Hij is ervoor het amendement zoals het voorligt in stemming te brengen.

Dhr. Bartels (PRD) vraagt hoe andere fracties erin staan.

Burgemeester Schaap gaat in op de motie van GemeenteBelangen over samenwerking richting Wageningen. Renkum zit tussen twee regio's, maar is al jaren ingedeeld bij de Regio Arnhem Nijmegen en daar ook onderdeel van de woningmarktregio. Renkum doet mee aan de RPW, de woondeal, programma duurzame mobiliteit en bereikbaarheid en de verstedelijkingsstrategie. Zij wil de motie ontraden. Het is een tijd met grote uitdagingen

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

waarin gemeenten elkaar heel hard nodig hebben. In de regio Arnhem Nijmegen wordt momenteel gekeken wat de beste manier van samenwerking is en wat ieders aandeel daarin is. Daar wordt de raad nauw bij betrokken. Het is niet zo dat Renkum nooit in de regio Foodvalley werkt, zij noemt de Veiligheidsregio en het politiekorps. De regio Arnhem Nijmegen is in potentie de sterkste regio. Er zijn ook steeds meer mogelijkheden geldstromen naar deze regio te krijgen. De provincie wil ook meer geld steken in een versterking van Arnhem Nijmegen. Qua kosten maakt het niet zoveel verschil bij welke regio je aansluit.

Mw. Van Bentem (GB) zegt dat niet gevraagd wordt te switchen. Gevraagd wordt te praten met collegeleden uit de Foodvalley-gemeenten om te kijken of er op punten aangehaakt kan worden.

De voorzitter zegt dat in de motie staat onderzoek te doen. Zij wil geen gesprekken aangaan waarvan het doel niet omschreven is.

2^e termijn

Dhr. Bartels (PRD) heeft met grote belangstelling geluisterd naar het evenwichtige verhaal van D66. De grote vraag is wat D66 onder luxe en wat onder basisvoorzieningen verstaat. Het CDA heeft geen probleem met het ophogen van de OZB en tamboereren erg op woningbouw, woningbouw. Dhr. Bartels hoopt dat het CDA ook kijkt naar woningbouw in relatie tot groen. Hij wijst het CDA op het groenstructuurplan en dat er in de kern Renkum een tekort is aan groen binnen de bebouwde kom. Hij is blij dat GroenLinks zich uitspreekt voor groen binnen de dorpen. Hij is benieuwd of GroenLinks ook met name het groenstructuurplan wil opwaarderen. In algemene zin doet het zeer dat schijnbaar niet iedereen in de gaten heeft dat er een antwoord is op de toekomstvisie. Die is heel nadrukkelijk aan de orde gekomen in de strategische visie 2040. Hij roept raadsleden op om zich daarin te verdiepen om te kijken in hoeverre dat nog actueel is. Hij is ook blij met de gemaakte opmerkingen dat er gezamenlijk gekeken moet worden hoe de gemeente uit de financiële problemen kan komen. Dat wil de PRD ook. Het feit dat PRD tegen de Perspectiefnota zal stemmen wil niet zeggen dat PRD straks tegen de begroting zal stemmen. Het betekent wel dat er wat meer tijd is om een aantal dingen goed op een rij te zetten. Over de ontwikkelingen met betrekking tot het gemeentehuis heeft PRD een uitgesproken mening, het hoeft niet. Er zijn wel kosten in het kader van zaken die aangepast moeten worden, dat is begrijpelijk. Er zit genoeg in het onderhoudsfonds gemeentelijke gebouwen. PRD heeft geen behoefte aan grootschalige renovatie, dan wel nieuwbouw op een andere locatie. PRD wil die kosten structureel inzetten voor voorzieningen ten behoeve van de burgers. De burger zit niet te wachten op een nieuw gemeentehuis. Het is jammer als daar heel veel geld aan gependend wordt.

Dhr. Den Burger (VVD) zegt dat er geen verschil van mening is over de exploitatiekosten van het gemeentehuis, maar op enig moment moet men er altijd rekening mee houden dat er een nieuw gebouw nodig is. Het probleem is dat in de huidige exploitatieopzet, er geen spaarpotje zit om dat ooit te doen. Hij vraagt hoe dhr. Bartels dat probleem wil oplossen op termijn.

Dhr. Bartels (PRD) antwoordt dat een deel van het bedrag in het investeringskrediet zit wat in 2023 geëffectueerd wordt. De componenten met betrekking tot rente en afschrijving wel in beeld gebracht, daar zit ook een bepaald bedrag in. PRD wil dat het college eerst met een definitief plaatje komt hoe de organisatie er uit gaat zien. Mocht blijken dat het huidige gemeentehuis te groot is voor de organisatie, staat PRD er open voor om te kijken of er iets anders te bedenken is om daardoor de ruimte beter te benutten dan wel te kunnen denken aan het genereren voor extra inkomsten. Hij wil niet op voorhand al een traject ingaan met betrekking tot grootschalige renovatie dan wel nieuwbouw. Dit valt helemaal verkeerd bij de inwoners, zeker nu er zoveel geschrapt wordt aan voorzieningen.

Dhr. Van Burger (VVD) constateert dat hij en de PRD het erover eens zijn dat een sobere huisvesting voor de gemeentelijke organisatie moet komen.

Mw. Vink (GroenLinks) is in haar pleidooi al op een aantal moties en amendementen ingegaan.

Motie Grondbeleid. Zij wil niet dat de gemeente een soort speculerende projectontwikkelaar is, maar ziet wel dat in het realiseren van sociale en betaalbare woningbouw het heel erg helpt als het je eigen grond is. Een meer proactieve aanpak, zoals de wethouder ook al heeft toegezegd, ziet GroenLinks wel zitten, maar niet allerlei speculaties.

Motie Eikenprocessierups. De wethouder heeft toegelicht dat het vooral veel werk kost om het plan te maken, maar dat het gesprek met de grote terreinbeheerders gevoerd gaat worden om samen die preventieve aanpak, gericht op biodiversiteit, te gaan voeren. Daar staat GroenLinks achter. GroenLinks vindt het een overbodige motie.

Amendement Rattenbestrijding. Deze motie vindt GroenLinks heel sympathiek en het is een goed idee te proberen de kosten te plaatsen in het programma waar ze horen. Zij hoort echter de wethouder duidelijk zeggen dat het niet kan. In het najaar, voor de volgende begroting, moet gekeken worden hoe dat geregeld kan worden. GroenLinks heeft ook vragen gesteld over de rattenbestrijding en preventie. Het is nu te vroeg om het in deze Voorjaarsnota te amenderen.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Wat het gemeentehuis betreft zit de raad midden in een proces, in een gesprek, en is er niemand die zegt gooi maar een paar miljoen naar het gemeentehuis ook al is het niet echt nodig. Te zien is dat de gemeente een goede werkgever moet zijn. Het is te simplistisch om nu een besluit te forceren terwijl dat gesprek gaande is.

Dhr. Erkens (PvdA) heeft met belangstelling en meestal ook met veel instemming geluisterd naar de bijdragen van de diverse partijen. Uiteraard verschillen we soms op grote punten, maar meestal betreft het details. Dat hoort ook. Het is positief te constateren dat de raad in ruime meerderheid toch achter het beleid staat wat dit college al uitvoert m.b.t. de begroting. De wethouder van Financiën heeft de fracties uitgenodigd, daar waar het ging om plan B om daar zelf ook initiatieven in te nemen. Die handschoen neemt hij graag op. De komende weken en zeker de periode direct na het zomerreces zal benut worden om met concrete voorstellen te komen wanneer het, ondanks alle inspanningen die geleverd zijn en nog geleverd zullen worden, toch met een plan B te komen. Dat betekent ook dat hij bepaalde moties en amendementen die nu ingediend zijn, even zou willen parkeren, maar liever in dat totaalplan, in het alternatieve voorstel als het nodig is, willen integreren. Richting het CDA merkt hij op dat dhr. Geerdes een interessante vergelijking maakt tussen de wethouder Financiën/het college en lemmingen. Hij heeft nagekeken wat er allemaal met die lemmingen aan de hand is, de fabel heeft dhr. Geerdes zelf al doorgeprikt, het verhaal van in de afgrond storten is echt flauwekul en is een beetje in scene gezet door Disney in een film op een redelijk dieronvriendelijke manier. Wil je dan toch een vergelijking maken met de wethouder en een lemming dan gaat die voor een deel op. Lemmingen zijn zeer actief, zijn voortdurend op zoek naar voedsel en hebben veel natuurlijk vijanden. Voor een deel gaat de vergelijking op, deze wethouder is zeer actief, vervang voedsel door zoeken naar centen, dan klopt de vergelijking aardig, maar gelukkig heeft deze wethouder geen natuurlijk vijanden, integendeel, als hij de reacties beluistert die op haar plannen naar voren zijn gekomen.

Een opmerking naar wethouder Maouche. Het antwoord is niet bevredigend voor de PvdA. Wat u bedoelt met geen financiële gevolgen, heeft u duidelijk gemaakt. Wat er verder staat op pg 15 onder de minima en later ook op andere pagina's over jeugd et cetera, het college moet heel goed kijken of die tekst echt nog actueel is na Corona en dat heeft misschien ook wel te maken met de herijking waar op dit moment aan gewerkt wordt als het gaat om het minimabeleid. Wat de PvdA graag van de wethouder gehoord had m.b.t. de aanbesteding van de Renkum-card is wat die aanbesteding inhoudt in relatie tot de doelgroep. Verandert er iets? De studie van het CPB over armoede, met name onder jeugdigen, hoogst actueel de komende jaren en de PvdA ziet daar weinig of niets van terug in de huidige Perspectiefnota.

De moties en amendementen.

Werkkostenregeling is overbodig. Het is aan de indieners om dat verhaal alsnog in te dienen.

Mobiliteit van GemeenteBelangen komt te vroeg. Het verhaal van de wethouder was overtuigend. Dit is een verhaal wat in het pakket bezuinigingen zou kunnen terugkomen als dat nodig is. Het wordt niet gesteund. Dat geldt ook voor het amendement van de PRD als het gaat om het stopzetten van alle ontwikkelingen m.b.t. een nieuw gemeentehuis. Terecht is door anderen ook opgemerkt dat het een lopend proces is, net niet gestart en als je daar nu de stekker al uittrekt, zal het door inwoners zeker niet begrepen worden. Hij is het eens met dhr. Bartels dat je met dit dossier heel voorzichtig moet omgaan. Het zou niet de eerste keer zijn dat het consequenties heeft voor een college en voor de verkiezingen na de periode dat het gemeentehuis een thema was.

Actief Grondbeleid. Dhr. Geerdes toont voor een deel historisch besef waar het gaat om het Kalimaropad. Dhr. Geerdes zou ook nog eens na moeten lezen wat er in het verleden door diverse partijen is opgemerkt over actief grondbeleid. PvdA is iedere keer, als jaarstukken gelezen worden, uitermate dankbaar dat dit college en vorige colleges geen actief grondbeleid hebben gevoerd. Als hij de naam Apeldoorn laat vallen, dan weet men voldoende duidelijk welke financiële consequenties actief grondbeleid zou kunnen hebben. De manier waarop de wethouder dit verwoordt en aanpakt heeft zijn volledige instemming. Pak kansen en kijk nog een keer goed naar de mogelijkheden die er zijn.

Basis op orde. Hiervoor geldt hetzelfde. Nog te vroeg wat de PvdA betreft. Kom daarop terug in het pakket wat mogelijk nodig is in kader van het sluitend maken van de begroting.

Regionale samenwerking. Een beetje het stokpaardje van GemeenteBelangen, ook in vorige periodes. Kijk ook naar de andere kant van de gemeente. Hij deelt de reactie van de gemeente, kijk hoe de regionale samenwerking met Arnhem Nijmegen gaat verlopen, daar heeft men de handen nog aan vol, daar moet na de zomervakantie een besluit over genomen worden. Ook hier geldt, als er kansen zijn om met de andere kant van de regio iets te doen, dan moeten we dat zeker oppakken. De samenwerking ligt nu primair in de richting Arnhem Nijmegen. De laatste motie, Onhoudbaar, hoeft niet meer gepresenteerd te worden. Iedereen heeft hem gezien en hij is blij dat het college die motie overneemt.

Mw. Weeda (PvdA) zegt richting wethouder Rolink dat zij tevreden was over de mail die zij vandaag kreeg met antwoorden op vragen van GemeenteBelangen, waarin staat dat als het gaat om Renkum Voor Elkaar, eerst met

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

alle partners gesproken wordt over een duidelijke opdracht en dat vervolgens daar ook de raad in wordt meegenomen, analoog aan de toezegging van wethouder Mulder op 10 juni. Vervolgens wordt gekeken welke passende organisatievormen daarbij passen en hoofdaannemerschap is geen doel op zich.

Motie Eikenprocessierups. Korthedshalve sluit zij zich aan bij GroenLinks. Zij vraagt zich af of het antwoord van de wethouder voor het CDA aanleiding is deze motie te heroverwegen of zelfs in te trekken.

Amendement Rattenbestrijding. De wethouder heeft daarover gezegd dat hij bezig is met structurele oplossingen. Zij is benieuwd wat de indieners daarop zeggen. De wethouder gehoord hebbende, zal de PvdA niet voor het amendement stemmen.

Motie Toekomstperspectief. Mw. Weeda haalt uit de woorden van wethouder Rolink dat er binnen het college al gesproken wordt over een flink aantal maatregelen die te maken hebben met de gevolgen van Corona en hoe je een aantal mensen daarin goed kunt ondersteunen. Dat steunt de PvdA, alleen de oplossing die gekozen wordt voor het budget cofinanciering te pakken, lijkt zowel op financiële als juridische gronden niet de juiste oplossing. Zij vertrouwt erop dat het college met een aantal goede voorstellen komt die ook tegemoetkomen aan de wensen die in de motie worden geuit.

Dhr. Geerdes (CDA) zegt dat dhr. Erkens en het CDA ten aanzien van de kwalificatie van mw. Mulder in welke hoedanigheid zij als lemming opereert, dicht bij elkaar kunnen komen, maar er blijft één ding hangen en dat heeft te maken met plan B. Het is door veel fracties genoemd. Volgens hem adviseert wethouder Mulder om plan B niet te doen. De kern van het eerste betoog van het CDA was juist, als je een plan B opstelt, laat je zien dat je altijd bezig blijft met dingen slimmer, sterker, beter te doen, en waar je bezuinigt en waar je opbrengsten kunt verhogen, bijvoorbeeld ten aanzien van de OZB voor het behoud van de voorzieningen, dat je dan stappen kunt zetten en niet die afgrond in gaat. Hij zou graag een uitspraak willen of er nu een procesafpraak gemaakt wordt dat het plan B wel opgesteld wordt of wordt in aanloop naar de begroting plan B niet opgesteld. Wat het CDA betreft wordt het wel gedaan.

Wat de eikenprocessierups betreft, verstaat hij zich met wethouder Maoche. Het gaat toch om veel geld. Op het moment dat je het biologisch evenwicht kunt bereiken, dat is de gedachte in de Voorjaarsnota, zouden de kosten uiteindelijk minder worden. Het zou kunnen zijn dat je daar een klapper voor moet maken, dat je ze in één keer van alle terreinen wegzuigt en dan kunt toewerken naar het evenwicht. Het enige wat hij vraagt is het instrument mee te nemen in het beleidsstuk. Als daar een toezegging op gedaan wordt, kan hij de motie intrekken.

Wethouder Mulder zegt dat in het besluit wat voorgelegd is, staat: we leggen u in oktober/november een meerjarig sluitende begroting voor, op het bestaande takenpakket. Alle amendementen en moties gaan over het huidige takenpakket. Als blijkt dat er door nieuwe ontwikkelingen, zoals herverdeling van het Gemeentefonds (omvang tenminste € 1 miljoen minder voor de gemeente Renkum), Beschermd Wonen, de Omgevingswet, dat wordt apart in beeld gebracht en daar worden vooralsnog geen nieuwe bezuinigingen voor doorvoeren. Dat is de strategie. Als de raad zegt daarnaast een lijstje met mogelijke bezuinigingsopties c.q. lastenverzwaring om inkomsten te vergroten, dan kan dat maar dan raadt zij aan daar een amendement over te schrijven.

Dhr. Geerdes (CDA) zal in een volgende raad met een motie komen.

De voorzitter is van mening dat dat niet mogelijk is.

Dhr. Bartels (PRD) zegt dat het CDA altijd in de volgende raadsvergadering met een motie kan komen die dat oproept. Er is dan intern tijd om wat zaken kort te sluiten.

Mw. Van Bentem (GB) deelt mee dat GemeenteBelangen de Perspectiefnota zal steunen.

Het amendement Rattenbestrijding wordt teruggetrokken omdat de wethouder de toezegging heeft gedaan dat hij hier in de toekomst naar wil kijken en een deel wil opnemen in de kosten om dit probleem te tackelen. Zij heeft niet gehoord dat het niet kan, mits het op grondgebied van de gemeente is. Voor het geval in Renkum is zij van mening dat het van toepassing zou kunnen zijn. Het gaat om € 54.000,-. Wethouder kijk nog even goed, want het is een hele nieuwbouwwijk die aangesloten is op de bestaande riolering.

Wethouder Rolink spreekt dank uit voor de steun aan de kunst en cultuursector. Het is GemeenteBelangen niet duidelijk waar de wethouder het over heeft omdat op dit punt niet een motie of amendement is ingediend.

Projecten regionale mobiliteit. Voor GemeenteBelangen is het niet concreet genoeg. In de regiobrief heeft zij gelezen dat er projecten gesteund worden, maar in de brief staan alleen projecten die gaan over Arnhem en Nijmegen en niet over projecten die de wethouder noemt. In de constatering staat ook dat de genoemde Renkumse projecten, die aan dit mobiliteitsfonds zijn toegeschreven, al in behandeling zijn bij een regiobureau voor de eventuele provinciale en overheidssubsidies en bij Bureau Brussel voor de eventuele Europese subsidies. Die bron zijn de jaarstukken en regiovisie Arnhem Nijmegen en Bureau Brussel. Richting PvdA: dit was een bezuiniging, maar is nu teruggetrokken. Dus die € 41.000,- is een vrijwillige bijdrage en wordt nu gestort en kan na de zomervakantie niet teruggetrokken worden. Bij de andere gemeenten hebben een aantal gemeenten gezegd in de financiële problemen te zitten en de vrijwillige bijdrage terug te trekken. Dit vraagt GemeenteBelangen ook van het college.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Bij interruptie merkt dhr. Hoge (VVD) op dat het een belangrijk punt is. De wethouder overtuigde de VVD met de argumenten dat het ging om Renkumse projecten. Daar wil hij duidelijkheid over.

Mw. Van Bentem refereert aan wat de provincie hierover schrijft en de regiobrief.

Wat het sparren met Foodvalley betreft, het hoeft geen duur onderzoek te zijn, maar dat je spart met collega-collegeleden om te kijken of er openingen zijn. Het is een stokpaardje van GemeenteBelangen, maar er gaat echt substantieel veel geld naar de regio Arnhem Nijmegen en er komt te weinig uit.

Het gemeentehuis. Het is niet zo dat GemeenteBelangen miljoenen wil storten in dat nieuwe gemeentehuis, maar dat opnieuw de basis op orde moet zijn. Een goed werkgeverschap, wat GroenLinks al aangaf. Het gesprek waar de raad nu in zit wil GemeenteBelangen ook afmaken en daarom steunt zij de motie nu niet.

Dhr. Janssen (GB) licht toe m.b.t. Basis op orde, dat er verrassend weinig reacties van de andere fracties op zijn gekomen. Wethouder Mulder gaf in haar beantwoording in eerste termijn helder aan dat gevraagd is richting aan te geven, waar moet het college aan werken. Iedereen heeft de mond vol van plan B. De motie is een eerste hele mooie aanzet op plan B. Dat het te vroeg komt in de ogen van dhr. Erkens, kan hij maar voor een deel begrijpen. De tijd tot het najaar is heel erg kort, je kunt niet snel genoeg beginnen als je miljoenen bij elkaar moet schrapen om een eerste stap te zetten.

Bij interruptie zegt mw. Vink (GroenLinks) dat wethouder Mulder zojuist aangegeven heeft dat het andersom gaat. Er komt een sluitende begroting op het huidige beleid, er zitten geen extra ambities in, dat is wat de gemeente nu is, die identiteit. Al die extra dingen die het Rijk van de gemeente vraagt, maakt het straks een begroting in de rode cijfers. Daarmee laat de gemeente aan het Rijk zien: kijk wat jullie doen met onze begroting. Als men toch door het hoepeltje van het Rijk wil springen, is dat een plan B. Zij heeft dat niet gezegd, want zij is voor de strategie en heeft de hoop dat de Tweede Kamer naar alle signalen zal luisteren. In de motie staan allerlei voorstellen, klimaat is wettelijk en geen wens.

Dhr. Janssen (GB) zegt dat het klimaat door het college zelf als wens is aangegeven.

Mw. Vink (GroenLinks) vindt wens in het lijstje ongelukkig, zij zou het doel willen noemen. Glasvezel en de sportvelden mist zij in het beleid van GemeenteBelangen, dat is niet wettelijk verplicht.

Dhr. Janssen (GB) geeft aan dat GemeenteBelangen daar niet voor gekozen heeft, maar ervoor kiest een start te maken met heel kritisch naar jezelf te kijken waar je je schaarse geld aan gaat uitgeven. Hier is een mooi rijtje gepresenteerd als denkrichting aan het college om mee te nemen naar de begroting die in het najaar vastgesteld wordt. Het is flauw nu dingen te benoemen waar GemeenteBelangen niet op wil bezuinigen.

GemeenteBelangen hecht ook aan de kernwaarden Airborne en Kunstenaarsgemeente. Zoals het is verwoord in de Perspectiefnota is nogal kort door de bocht, zelfs voor een lemming. Er staat, als nu niet extra geïnvesteerd wordt, dan worden die twee kernwaarden te grabbel gegoooid. Dat is voor GemeenteBelangen een brug te ver. Die kernwaarden kunnen prima gekoesterd worden en in stand worden gehouden op een sober basisniveau tot dat er betere tijden zijn.

Bij interruptie zegt mw. Vink (GroenLinks) dat zij duidelijk aangeeft dat GroenLinks nog niet zegt we gaan op onszelf en onze eigen doelen bezuinigen, maar nu worden de rode cijfers veroorzaakt door de Rijkstaken. Zij noemt glasvezel en sport omdat de suggestie gewekt wordt dat alles wat geen wettelijke taak is wegbezuinigd wordt om de basis op orde te krijgen.

Dhr. Janssen (GB) stelt dat het helder is dat GroenLinks en GemeenteBelangen het op dit punt niet eens zijn.

GemeenteBelangen vindt de eigen identiteit ook heel erg belangrijk.

De motie Toekomstperspectief voor iedereen. Hij benadrukt dat het idee sympathiek is om die steun te geven aan de mensen die het echt nodig hebben, maar het is heel ongelukkig dat te doen vanuit de cofinancieringspot voor inwoners. Dat die pot niet op is, is van één kant erg, maar van de andere kant niet omdat die pot is bedoeld over langere jaren uit te nutten. Afgelopen periode hebben inwoners er al gebruik van gemaakt en hebben ook moeite genomen om die cofinanciering voor elkaar te krijgen. Het zou jammer zijn om die cofinanciering voor inwonersinitiatieven eraf te halen.

Dhr. Velthuizen (GB) heeft van wethouder Mulder m.b.t. het amendement Werkkostenregeling begrepen dat in het dictum hetzelfde werd gezegd, daar is hij het niet mee eens. Hij is voornemens het dictum in het amendement te veranderen omdat de wethouder heeft toegezegd dat de € 30.000,- in de Voorjaarsnota vrij valt in de algemene middelen. Er staat in de Voorjaarsnota: De gemeente Renkum verwacht in 2020 binnen de ruimte van de WKR zeer beperkt te overschrijden. Elke overschrijding binnen de WKR is 80 cent op een euro. Het is verhoogd naar 3% van de loonsom. Het gewijzigde amendement wordt in stemming gebracht morgen.

De voorzitter schorst de vergadering woensdag 24 juni om 20.41 uur en heropent de vergadering donderdag 25 juni om 20.00 uur.

De voorzitter feliciteert dhr. Erkens met zijn verjaardag.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Zij deelt mee dat mw. Nijeboer later komt.

Vervolg 2^e termijn 4. Voorjaarsnota 2020 en 5. Perspectiefnota 2020-2024

Dhr. Hoge (VVD) zal voornamelijk reageren op moties en amendementen.

Motie Rattenbestrijding. Het was een heel creatief idee van GemeenteBelangen, maar de motie is teruggetrokken.

Amendement Mobiliteitsfonds. Ook de VVD is heel kritisch over dit soort fondsen. Levert het iets op voor Renkum?

In de tussentijd heeft de VVD kunnen verifiëren dat wat de wethouder aangaf klopt, er zijn ook projecten voor Renkum aan gekoppeld. Blijkbaar is ook de toezegging al gedaan. Renkum zit al in de bus met de andere gemeenten, alleen heeft Renkum het kaartje nog niet betaald. Je kunt dan niet meer zeggen het niet te doen. Om die reden zal de VVD tegen stemmen.

Amendement Werkkostenregeling. De VVD stemt voor.

Amendement Kalimaropad. De VVD zal hier verdeeld stemmen. Er komt een stemverklaring.

Motie Eikenprocessierups. Het CDA heeft deze motie teruggetrokken, maar de VVD zou tegengestemd hebben.

Motie Basis eerst op orde. Het is goed gedacht, scherper op de kosten te letten, goed naar de kerntaken kijken.

Maar het is te rigoureuus wat erin staat en nog te vroeg omdat er te weinig bekend is over hoe het uiteindelijk uitpakt. De VVD zal tegen stemmen.

Motie Beleidsnota Actief Grondbeleid van het CDA. Ook de VVD heeft vanuit het verleden daar slechte ervaringen mee. Er is al een slecht gevulde portemonnee, als er ook nog risico's gelopen worden in de projecten, dan kan het wel eens fout aflopen. De VVD is tegen.

Motie Regionale samenwerking. Op zich is het goed gedacht. De VVD is heel kritisch over de huidige regio. Te zien is dat het niet realistisch is uit de huidige regio te stappen. De vraag is wat een onderzoek oplevert. Het is wel goed te kijken wat er in Foodvalley gebeurt en of er initiatieven zijn waar het voor Renkum soms beter kan zijn om aan te sluiten dan iets wat in de eigen regio loopt. Dat is ook gedaan bij het Werkgeverspunt. Op zich is het goed de oren en ogen open te houden. De VVD is tegen de motie.

Motie Afwaardering noodzaak gemeentehuis. Deze motie is veel te prematuur. De gemeente is net bezig met het proces om te kijken wat uiteindelijk het voordeligst, het slimst en het handigst is m.b.t. het gemeentehuis. VVD vindt het raar om de reserve leeg te gooien terwijl je weet dat het gebouw in ieder geval op termijn niet gaat voldoen aan een heleboel regelgeving. Op het moment dat je dan zegt we gooien die reservering weg, dat ziet de VVD als kop in het zand steken.

Motie Onhoudbaar. De VVD is mede-indiener.

Motie Toekomstperspectief. Het klinkt heel sympathiek. Te zien is dat een groep het heel zwaar heeft en alle hulp kan gebruiken, maar de VVD is er niet zo positief over. Aan alle kanten is er geld te kort. Potjes hoeven niet per se opgemaakt te worden. Op het moment dat het niet opgemaakt wordt omdat er te weinig goede initiatieven zijn genomen voor cofinanciering, kan het vrijvallen in de reserves. Daarnaast is het heel lastig te zien wat een sociaal ondernemer is. Wanneer is een ondernemer sociaal en wanneer is die dat niet en hoe stel je dat vast en hoe wordt dat bewaakt. Mensen die in de bijstand zitten en daarnaast succesvol ondernemer worden, we zijn er niet zo positief over dat dat altijd een goede weg is. Het is vaak niet zo dat de profielen die je nodig hebt om een succesvol ondernemer te worden er zijn. De VVD vraagt zich af of het niet meer gaat om een eenmalig extraatje wat je wilt geven aan die mensen in plaats van een realistisch verhaal om te kijken of die mensen tot een onderneming kunnen komen. Duidelijk is hoe de VVD denkt over inkomenspolitiek.

Bij interruptie vraagt mw. Vink (GroenLinks) of dhr. Hoge van mening is dat als je in de bijstand zit, je niet het juiste profiel hebt om een succesvol ondernemer te worden.

Dhr. Hoge (VVD) antwoordt dat er onderzoeken zijn gedaan naar mensen die in de bijstand zitten en een onderneming starten, je ziet dat de slagingskans gering is. Wat niet wil zeggen dat er ook niet successen tussen kunnen zitten. Die generalisatie wil hij niet maken. Hij wil aangeven dat de VVD er kritisch naar kijkt. Op het moment dat je een extraatje wil geven aan de minima, doe daar dan een voorstel voor. Hij wil de cofinanciering hier niet aan koppelen. Het Amsterdamse model wordt genoemd. Dat is prima als experiment, maar niet bekend is of dat succesvol is. Renkum heeft zo weinig geld dat het gevaarlijk is om dat geld kwijt te raken aan een goedbedoeld experiment.

Gisteravond is nog gesproken over plan B. De wethouder is er nog op terug gekomen. De VVD ziet dat de Perspectiefnota zoals die voorligt, richtinggevend vastgesteld kan worden. Er zal wel degelijk aan een plan B gewerkt moeten worden, al is het maar op de achtergrond om te kijken wat er gedaan moet worden op het moment dat de provincie daarvoor geen toestemming geeft en er komen toch allerlei problemen vanuit het Rijk. Dan zullen we toch iets van bezuinigingen moeten vinden. Dat kunnen politieke partijen niet zelf doen, dan is er meer inzicht nodig in wat er kan en wat de organisatie heeft. Daarvoor wil de VVD graag het overleg zoeken en eventueel zal er dan, tegen de tijd van de begroting, een groot amendement moeten komen waarin toch een en ander bijgesteld moet worden om de tering naar de nering te zetten.

Mw. Van Bentem (GB) hoort m.b.t. het mobiliteitsfonds dat de VVD navraag heeft gedaan. Zij vraagt waar dit is

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

gebeurd.

Dhr. Den Burger (VVD) antwoordt dat het in het document zelf staat. Er is sprake van dat er al overeenstemming is in de stadsregio en dat het college heeft ingestemd met deze regeling en dat het enige wat nog ontbreekt is de bijdrage van de gemeente Renkum. Dat is de reden waarom dhr. Hoge met de metafoor komt van de rijdende bus.

Mw. Van Bentem (GB) vraagt of de VVD ermee bekend is dat meerdere wethouder die vraag hebben gesteld aan raden in de regio, maar dat ook andere raden zich beraden of zij die vrijwillige bijdrage gaan leveren. Er zijn meer gemeenten die in eenzelfde financiële positie zitten als Renkum. Het is een vrijwillige bijdrage. Het is aan ons om daar 'ja' tegen te zeggen.

Dhr. Den Burger (VVD) zegt dat de wethouder aangegeven heeft dat een aantal projecten in het Renkumse genoemd zijn en dat werd door GemeenteBelangen gisteren betwijfeld. Diezelfde voorbeelden worden ook in het document zelf benoemd. Als het correct is wat mw. Van Bentem zegt dat lang niet alle gemeenten aangehaakt zijn, dan wil hij graag van de wethouder horen wat de positie op dit moment is van de 18 deelnemende gemeenten in de stadsregio.

Dhr. Geerdes (CDA) hoort dat dhr. Hoge voorstander van plan B is. Hij vraagt wat de gedachten van de VVD zijn in het proces naar een eventueel groot amendement voor de begroting. Moet het college op de achtergrond met een voorstel komen?

Dhr. Hoge (VVD) antwoordt daar nog geen goed antwoord op te weten. Vorig jaar is gepoogd met zijn allen tot één amendement te komen. Dat was geen succes. Hij kan zich voorstellen dat het niet makkelijk is omdat, als er bezuinigingen volgen, die heel pijnlijk zullen zijn. De ene partij wil de pijn hier en de andere partij daar. Het is moeilijk om tot één voorstel te komen, maar het kan de moeite waard zijn om dat met elkaar te onderzoeken en dan eerst te kijken waar men elkaar kan vinden. Daarvoor is de input van het college nodig. Misschien is het ook een vraag die aan het college gesteld kan worden.

Dhr. Erkens (PvdA) zegt dat het een verwarrende discussie wordt. Hij baseert zich op het raadsvoorstel m.b.t. de Perspectiefnota. De wethouder heeft gisteren herhaald dat als de raad nu instemt met het geadviseerde besluit, dan spreekt men met elkaar af dat er gewerkt wordt aan een meerjarig sluitende begroting, op het bestaande takenpakket en dat tekorten door nieuwe wettelijke taken en of verplichtingen apart in beeld gebracht worden. Het lijkt hem dat vanavond niet meer gedaan kan worden dan voor of tegen de Perspectiefnota te stemmen. Wat er verder in het circuit gaat gebeuren aan nadenken is een prima zaak, maar de stem straks, heeft betrekking op voorliggend voorstel.

Mw. Vink (GroenLinks) sluit zich aan bij de woorden van dhr. Erkens. Zodra de gemeente zich in allerlei bochten wrijft, wordt een gemengd signaal afgegeven naar Den Haag.

Dhr. Hoge (VVD) is het eens met dhr. Erkens en mw. Vink. De Perspectiefnota wordt ingestoken zoals die voorligt. Dit is de juiste koers. Tegelijkertijd hebben genoeg partijen aangegeven dat nagedacht moet worden over plan B, wat niet wil zeggen dat daarmee een dekking bereikt kan worden. Er is nog geen duidelijkheid over wat er verder komt. De vraag van het CDA loopt vooruit op de zaken. Het is goed om tijdig stil te staan bij wat mogelijk is.

Mw. Bondt (D66) heeft gisteren in de bijdrage van D66 aangegeven dat voorliggende Perspectiefnota ondersteund wordt. Het gaat over het bestaande pakket. De extra taken vanuit het Rijk worden inzichtelijk gemaakt. Ook staat er in de Perspectiefnota dat er wordt gevraagd om een bodem met een minimumwaarde te geven. Zij hoort graag van het college wat een bodem is, € 3 miljoen? € 100,- per inwoner? Wat plan B betreft mag het college het VNG-lidmaatschap schrappen. Misschien 2% extra OZB toevoegen (PRD heeft bij de technische vragen gevraagd wat 1% extra scheelt), dat is zoals € 1,5 ton. Zo heeft elke fractie misschien mogelijke dingen. Misschien zou het fractiehuis in de verkoop gedaan kunnen worden zonder dat gesproken wordt over het gemeentehuis.

De voorzitter schorst kort de vergadering omdat dhr. Bartels niet langer aanwezig is.

De voorzitter heropent de vergadering.

Mw. Bondt (D66) vervolgt haar bijdrage.

Soms bespeurt zij in de oppositie een partij die kritiek heeft omwille van de kritiek. Er wordt altijd gezegd 'ja, maar' in plaats van 'ja, en'. Zij vindt het heel erg vermoeiend dat men soms altijd gelijk wil hebben terwijl er soms niet altijd wezenlijk kritiek is op een idee of een doel. Zij geeft wat voorbeelden.

Het is goed dat in de oppositie partijen zijn die een luis in de pels zijn. Bijvoorbeeld wat er nu wordt opgemerkt over de reclamebelasting. Dat is prima. Maar het is jammer dat men elkaar niet sneller kan vinden. Het is jammer dat oppositie en coalitie zo tegenover elkaar staan als kemphanen terwijl er toch een behoorlijke taak te verrichten is en dat men niet samen met elkaar op kan treden.

Dhr. Bartels (PRD) heeft er een probleem mee dat mw. Bondt generaliseert en de oppositie kwalificeert als kemphanen. Hij werpt dit verre van zich. PRD probeert constructief te zijn, maar mw. Bondt moet ook begrijpen dat er nu eenmaal over bepaalde zaken totaal anders gedacht kan worden. De oppositiepartijen werken

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

autonoom en hij voelt zich aangesproken als mw. Bondt gaat generaliseren.

Dhr. Janssen (GB) sluit aan bij dhr. Bartels. Het is oprecht jammer dat de fractie die heeft opgeroepen om elkaar geen vliegen te gaan afvangen de aanval opent op een fractie die met alle goede bedoelingen met een aantal amendementen, moties en voorstellen komt om mee te denken. D66 zegt nu: ja, ze zitten er wel heel kritisch in. Wat wil D66?

Mw. Bondt (D66) geeft aan richting dhr. Janssen dat D66 juist heel graag wil, maar de laatste tijd merkt dat het weer een beetje verhard en dat er soms kritiek is om de kritiek en dat is jammer. Zij stelt voor het onder elkaar verder te bespreken.

Richting dhr. Bartels zegt zij dat het fijn is dat PRD het betoog van D66 als een evenwichtig verhaal waardeert. PRD stelt de vraag wat luxe en wat basis is. Voor D66 is luxe elke week groen ophalen, gratis plastic zakken, zorgen dat de velden in orde zijn, de sportaccommodaties. Basis is wat er nu is. D66 zou ook graag subsidie willen geven aan de Harmonie en Fanfare en alle Kunst en Cultuur, maar men moet realistisch zijn.

Amendement Kalimaropad. De oorspronkelijke motie is van 2016 en door Peter v.d. Pas gemaakt. D66 heeft destijds tegen die motie gestemd. Die motie is gekomen en bij de overwegingen staat dat bewoners moeten kunnen uitgaan van een betrouwbare overheid. Wat was er mis met het Kalimaropad? Het was verkeerd gelegd. Zelfs de Nationale Ombudsman is erbij gekomen en die heeft gezegd dat de gemeente ervoor moet zorgen dat het pad in orde komt. Ook staat er dat een volgend college gehouden is aan afspraken en toezeggingen van een vorig college. D66, die eerst tegenstander was, zou graag met de PRD meegaan, maar om een betrouwbare overheid te zijn, kan D66 er onmogelijk mee instemmen. PRD heeft betrouwbare overheid hoog in het vaandel en toch dit amendement. Zij vraagt of PRD met omwonenden contact gehad heeft.

Dhr. Bartels (PRD) antwoordt dat D66 over een amendement van 4 jaar geleden spreekt. Dingen veranderen. Er is nu nadrukkelijk gewezen op het feit dat toentertijd gezegd is dat het bekostigd zou worden uit het MUP. Nu is er enerzijds een slechte financiële positie en anderzijds wordt er jaarlijks boven het vastgesteld MUP € 4.000, - toegelegd op een pad dat technisch gezien goed is.

Mw. Vink (GroenLinks) stelt dat in het amendement werd gesproken over het uitvoeren van het Kalimaropad in de periode 2018-2020 of eerder als er ruimte in het MUP is. Dit zijn de voorwaarden waaronder het college het nu uitvoert. PRD was daar de beslissende stem in.

Mw. Bondt (D66) zegt over het amendement Rattenbestrijding dat D66 het ook belangrijk vindt dat er aandacht aan besteed wordt. Hierover is een technische vraag gesteld. Eigenaren moeten zelf zorgdragen voor de kosten die dat met zich meebrengt.

Er is geen antwoord gekomen op de vraag of het zwemwater in de gemeente besmet is met de ziekte van Weil. Wat de motie van D66 betreft, was zij van mening dat de VVD als partij van de ondernemers sociaal ondernemen zou kunnen steunen. Het is een goede stap naar de arbeidsmarkt. Zij verwijst naar de microkredieten van Maxima. Het geeft mensen eigenwaarde en soms komen ze uit de bijstand. Zij heeft met mede-indiener GroenLinks erover gesproken en zij trekken de motie in. Zij hoort graag nog van wethouder Rolink of het echt juridisch niet kan en van dhr. Maouche of hij toch iets zou kunnen betekenen voor de minima/bijstandsgerechtigden in september.

Wethouder Mulder zegt m.b.t. de financiële impact van de motie Basis eerst op orde dat in de Perspectiefnota op pg 4 staat dat de gemeente scherp aan de wind moet zeilen, er geen ruimte is voor nieuw beleid, er voortborduurd wordt op de koers die vorig jaar ingezet is. Te zien is dat er wel behoefte is aan versterking van beleid voor de doelstelling die men voor de Renkumse samenleving wil behalen. De uitdaging is om politieke afwegingen te maken en dus ook oud beleid in te wisselen voor nieuw beleid. Basis eerst op orde werd gepresenteerd als een bezuinigingsoptie, maar het geld dat voorgesteld is te besteden in de Perspectiefnota is nog niet onderdeel van de begroting en daar kan niet op bezuinigd worden.

Wat plan B betreft, voelt zij steun voor de koers die wordt voorgelegd en tegelijkertijd een oproep om continue te kijken waar wel en niet geanticipeerd kan worden op ontwikkelingen die van financiële aard zijn. Op het moment dat daarover nieuws te melden is, zal de raad meegenomen worden.

Zij vraagt nog verduidelijking over de motie Werkkostenregeling van GemeenteBelangen.

Dhr. Velthuisen (GB) zegt dat de fractie het amendement zeker in stemming wil brengen. Gisteravond is het dictum nog gewijzigd. De € 30.000, - is al vrijgevalen aan de algemene middelen. GemeenteBelangen wil dat de gemeente dit jaar binnen de 3% van de werkkostenregeling blijft.

Wethouder Mulder merkt op dat de gemeente niet ieder jaar de werkkostenregeling overschrijft. Vorig jaar bleef men erbinnen. In de overwegingen wordt geïmpliceerd dat de gemeente Renkum niet bezuinigd.

Bij interruptie citeert dhr. Velthuisen (GB) uit de technische antwoorden op vraag 'Waarom is de gemeente niet binnen de 1,2% van de werkkostenregeling gebleven?': Ieder jaar overschrijden we de 1,2%. Daarom reserveren we jaarlijks een bedrag om de belasting hierover te betalen. Als we hem overschrijden, betalen we met z'n allen 80 cent over iedere euro die we uitgeven.

Wethouder Mulder antwoordt dat het er niet helemaal goed staat. Vorig jaar was het eerste jaar dat de

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

werkkostenregeling niet overschreden is. Dat kwam omdat men toen geen laptops heeft gekregen vanuit de onkostenvergoedingsregeling. 40% van de kosten die worden gemaakt is onderdeel van de budgetten van de raad. Daar is heel slecht op te sturen.

Dhr. Velthuisen (GB) wil dat ten strengste bestrijden. Hij heeft het er met de concerncontroller over gehad en die heeft hem gelijk gegeven. Heel veel kosten die opgevoerd worden in de werkkostenregeling door de gemeente Renkum mogen niet toebedeeld worden aan de werkkostenregeling. Onkostenvergoeding van de raad is een jaarlijks wettelijk iets wat vastgesteld wordt door het Rijk en dat zijn geen onkostenvergoedingen die aan de werkkostenregeling toebedeeld moeten worden.

Wethouder Mulder zegt dat dit juist een reden is waarom gemeenten hier vaak een overschrijding hebben, omdat gemeenten politieke ambtsdragers hebben waar de verhouding tussen de onkostenvergoeding en de vergoeding die men krijgt voor het raadswerk ver uiteenloopt. 40% gaat over kosten voor de raad. Verder gaat het over secundaire arbeidsvoorwaarden. Als daar iets aan veranderd moet worden, moeten daar nieuwe afspraken over gemaakt worden. Zij ontraadt het amendement, ook vanuit goed werkgeverschap. Zij merkt verder op dat de overwegingen geen compleet beeld geven. Gesuggereerd wordt dat Renkum niet bezuinigt op de eigen organisatie. Dat gebeurt wel. Vorig jaar is besloten om € 7,5 ton te bezuinigen op de ambtelijke organisatie. De suggestie is dus niet terecht.

Wethouder Maouche antwoordt op de vraag van D66, of er nog wat gedaan kan worden voor minima en bijstandsgerechtigden in september, dat als het gaat over minima, dat te laten bij de doorontwikkeling van het minimabeleid. Het college komt met voorstellen, rekening houdend met Corona, hoe voor de minima zo goed mogelijk een vangnet gecreëerd kan worden. Gisteren heeft hij toegezegd dat onderzocht kan worden wat er positief is aan het project in Amsterdam. Hij heeft al eerder aangegeven dat Renkum leert van andere gemeenten. Er zijn allerlei proeven gaande. Wat daaruit meegenomen kan worden, gebeurt ook.

Motie Eikenprocessierups. De gemeente zal contact opnemen met grootgrondbezitters in de gemeente en bekeken wordt hoe samengewerkt kan worden aan het bestrijden van overlast m.b.t. de eikenprocessierups. Amendement Rattenbestrijding. Hij heeft aangegeven dat als er bewijs is dat het aan de gemeentelijke riolering ligt, dan kunnen de kosten voor rattenbestrijding op de riolering geboekt worden.

D66 heeft nog een vraag gesteld over de ziekte van Weil. Hij moet het antwoord op die vraag schuldig blijven. Dhr. Velthuisen (GB) dankt voor het antwoord m.b.t. de rattenbestrijding. Hij vraagt of de wethouder nog gaat kijken bij de rattenoverlast die er nu is ook door de riolering wordt veroorzaakt.

Wethouder Maouche antwoordt dat voor de huidige overlast, die samen met Vivare wordt bestreden, deskundig advies ingewonnen wordt.

Wethouder Verstand zegt m.b.t. het amendement Kalimaropad, dat mw. Vink het goed gelezen heeft. Er is indertijd een besluit genomen, daardoor zijn verwachtingen gewekt. In het kader van behoorlijk bestuur, moet je die nakomen. Hij ontraadt het amendement.

Het amendement Mobiliteitsfonds. Een deel is al opgehelderd door de bijdrage van de VVD. Op dit moment is het zo dat 11 gemeenten daadwerkelijk ook het geld al hebben overgemaakt. Drie gemeenten hebben het overgenomen in de Voorjaarsnota en vier gemeenten zijn nog onzeker als gevolg van hun financiële situatie. Renkum heeft geen toezeggen gedaan dat het geld ook daadwerkelijk overgemaakt zal worden. Er is ingestemd met de regeling en met het fonds, maar daarbij het voorbehoud gemaakt dat de financiële situatie niet rooskleurig is, maar dat geprobeerd zal worden een bijdrage te leveren. De reden dat ze het niet in de begroting hebben gedaan is dat de situatie toen heel nijpend was omdat het heel lastig was de begroting rond te krijgen. Inmiddels is ingezien dat het toch heel belangrijk is om daaraan mee te doen. Gisteren werd gesuggereerd dat de gemeente er niet van zou profiteren. In de laatste voortgangsrapportage is heel duidelijk gesteld dat de regio onder andere meewerkt aan de lobby voor de tunnel in Wolfheze, die de wethouder zelf heel belangrijk vindt. De regio heeft ook meebetaald aan de pre-verkenning voor de fietsbrug die er moet komen. En verder wat gisteren al genoemd is, het snelfietspad Arnhem-Wageningen en het nieuwe fietspad tussen Arnhem en Ede waar dit jaar de verkenning van gedaan wordt. Tot slot de ICE, die stopt niet in Wolfheze of Oosterbeek, maar ontsluiting van internationale ICE naar Berlijn is voor de hele regio relevant en daar gaat het om. Er moet niet alleen gekeken worden naar de eigen gemeente, maar het is ook een solidariteitsfonds. Renkum financiert mee met dingen die bijvoorbeeld Nijmegen direct raken, maar Nijmegen financiert direct mee met dingen die Renkum direct raakt. Mobiliteit stopt niet bij de gemeentegrens.

Mw. Van Bentem (GB) hoort de wethouder regio noemen en mobiliteitsfonds. Zij was van mening dat dat twee verschillende zaken waren.

Wethouder Verstand denkt dat het iets oplevert voor de gemeente. Er wordt aan de regio betaald voor met name de organisatie van de regio. Daar zit in eerste instantie geen inhoudelijk geld in. Dat is nog steeds het manco van de huidige samenwerking. Elke keer als je iets wilt, moet je apart geld gaan ophalen. Daar wil men vanaf en dat is de essentie van het voorstel wat in september voorgelegd zal worden.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Wethouder Rolink zegt richting D66 over de cofinanciering dat het klopt dat er nog juridische haken en ogen aan zitten. De jurist heeft ernaar gekeken en het klopt dat het niet zo eenvoudig is als D66 het stelt. Mw. Weeda zei gisteren terecht dat er pas sprake is van cofinanciering als er ook een andere financiering tegenover staat. Het is één van de voorwaarden die destijds is gesteld.

De voorzitter meldt dat mw. Nijeboer inmiddels ook in de vergadering is.

Dhr. Streefkerk (GB) zegt dat er vandaag door de wethouder nog wat verklarende informatie toegezonden is over de reclamebelasting. Klopt de jaarrekening nog die straks vastgesteld wordt? Het raadsvoorstel is destijds door de raad goedgekeurd, maar de wethouder heeft ook nog een convenant afgesloten. Hij wil graag weten of dat convenant in te zien is en hoe het zich verhoudt tot het aangenomen raadsvoorstel omtrent de reclamebelasting. Wethouder Verstand zegt dat hij gisteren uitging van de verkeerde veronderstelling dat de gemeente de risicodragende partij is. Dat is niet zo, dat zijn de ondernemersverenigingen. Wat de raad heeft vastgesteld als verordening heeft te maken met de heffing. Dat is een taak van de raad. Vervolgens, hoe keer je de subsidie uit, dat is een taak van het college en dat zit in het convenant. Het convenant is altijd in te zien. De Jaarrekening wordt niet meer aangepast, maar het betekent dat er in 2020 een voordeel is van € 6.000, -.

Dhr. Hoge (VVD) verzoekt om een korte schorsing.

De voorzitter schorst kort de vergadering waarna ze deze heropent.

Dhr. Hoge (VVD) deelt mee dat de VVD moeite had met de discussie over het mobiliteitsfonds. De fractie zal over dit punt verdeeld stemmen en een stemverklaring afleggen.

De voorzitter gaat over tot besluitvorming.

VJN A1: Rattenbestrijding is ingetrokken

VJN A2: Mobiliteitsfonds Regio Arnhem/Nijmegen

Voor: dhr. Bartels (PRD), mw. Van Bentem (GB), mw. Bondt (D66), dhr. Geerdes (CDA), dhr. Hollink (VVD), dhr. Janssen (GB), mw. Van Lent (CDA), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Nijeboer (PRD), dhr. Streefkerk (GB), dhr. Velthuizen (GB).

Tegen: dhr. De Boer (VVD), dhr. Den Burger (VVD), dhr. Cuppen (D66), mw. Engelsma (GroenLinks), dhr. Erkens (PvdA), mw. De Groot (GroenLinks), dhr. Hoge (VVD), mw. Jansen (GroenLinks), dhr. Kraak (D66), mw. Mijnhart (D66), mw. Vink (GroenLinks), mw. Weeda (PvdA).

Het amendement is met 11 stemmen voor en 12 stemmen tegen **verworpen**.

STEMVERKLARINGEN:

Mw. Bondt geeft aan per abuis voor gestemd te hebben.

Dhr. Den Burger (VVD): Aangekondigd is dat de VVD op dit punt verdeeld stemt. Dhr. De Boer en dhr. Den Burger zijn van mening dat de bijdrage aan de regio op dit punt zo belangrijk is om solidariteit te krijgen, vooral met het probleem rond de tunnel in Wolfheze dat zij van mening zijn dat ze tegen dit amendement moeten zijn. De overige fractieleden zijn voor.

Dhr. Hoge (VVD) zal tegen de motie stemmen. Hij twijfelt sterk en de achtergrond daarvan heeft er mee te maken dat de gemeente de financiële positie niet heeft maar tegelijkertijd ook een belang voor Renkum is. In dit geval is hij tegen.

VJN A3: Amendement Werkkosten regeling

Voor: mw. Van Bentem (GB), dhr. De Boer (VVD), dhr. Den Burger (VVD), dhr. Hoge (VVD), dhr. Hollink (VVD), dhr. Janssen (GB), dhr. Streefkerk (GB), dhr. Velthuizen (GB).

Tegen: dhr. Bartels (PRD), mw. Bondt (D66), dhr. Cuppen (D66), mw. Engelsma (GroenLinks), dhr. Erkens (PvdA), dhr. Geerdes (CDA), mw. De Groot (GroenLinks), mw. Jansen (GroenLinks), dhr. Kraak (D66), mw. Van Lent (CDA), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Mijnhart (D66), mw. Nijeboer (PRD), mw. Vink (GroenLinks), mw. Weeda (PvdA).

Het amendement is met 8 stemmen voor en 15 stemmen tegen **verworpen**.

VJN A4: Kalimaropad

Voor: dhr. Bartels (PRD), mw. Van Bentem (GB), dhr. De Boer (VVD), dhr. Hoge (VVD), dhr. Hollink (VVD), dhr. Janssen (GB), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Nijeboer (PRD), dhr. Streefkerk (GB), dhr. Velthuizen (GB).

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

Tegen: mw. Bondt (D66), dhr. Den Burger (VVD), dhr. Cuppen (D66), me Engelsma (GroenLinks), dhr. Erkens (PvdA), dhr. Geerdes (CDA), mw. De Groot (GroenLinks), mw. Jansen (GroenLinks), mw. Van Lent (CDA), dhr. Kraak (D66), mw. Mijnhart (D66), mw. Vink (GroenLinks), mw. Weeda (PvdA)
Het amendement is met 10 stemmen voor en 13 stemmen tegen **verworpen**.

STEMVERKLARINGEN:

Dhr. Streefkerk (GB): Mijn fractie vindt het plausibel en goed uitlegbaar om in deze tijden aan de inwoners uit te kunnen leggen dat we op een besluit willen terugkomen als we praten over een technisch goed pad, waarbij geen enkele belemmering is. Ik stem voor dit amendement.

Dhr. Den Burger (VVD) heeft tegen het voorstel gestemd als enige in zijn fractie omdat hij in het verleden mede-indiener was van het oorspronkelijke amendement in 2016. Hij vindt het niet meer dan behoorlijk bestuur om op dezelfde lijn te blijven.

Voorjaarsnota 2020

Voor: dhr. Bartels (PRD), mw. Van Bentem (GB), dhr. De Boer (VVD), mw. Bondt (D66), dhr. Den Burger (VVD), dhr. Cuppen (D66), mw. Engelsma (GroenLinks), dhr. Erkens (PvdA), mw. De Groot (GroenLinks), dhr. Hoge (VVD), dhr. Hollink (VVD), mw. Jansen (GroenLinks), dhr. Janssen (GB), dhr. Kraak (D66), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Mijnhart (D66), mw. Nijeboer (PRD), dhr. Streefkerk (GB), dhr. Velthuizen (GB), mw. Vink (GroenLinks), mw. Weeda (PvdA).

Tegen: dhr. Geerdes (CDA), mw. Van Lent (CDA).

De Voorjaarsnota is met 21 stemmen voor en 2 stemmen tegen **aangenomen**.

VJN M1: 'de eikenprocessierups trekt zich niets van eigendom aan' is ingetrokken.

Perspectiefnota 2020-2024

Voor: mw. Van Bentem (GB), dhr. De Boer (VVD), mw. Bondt (D66), dhr. Den Burger (VVD), dhr. Cuppen (D66), mw. Engelsma (GroenLinks), dhr. Erkens (PvdA), mw. De Groot (GroenLinks), dhr. Hoge (VVD), dhr. Hollink (VVD), mw. Jansen (GroenLinks), dhr. Janssen (GB), dhr. Kraak (D66), mw. Mijnhart (D66), dhr. Streefkerk (GB), dhr. Velthuizen (GB), mw. Vink (GroenLinks), mw. Weeda (PvdA).

Tegen: dhr. Bartels (PRD), dhr. Geerdes (CDA), mw. Van Lent (CDA), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Nijeboer (PRD).

De Perspectiefnota is met 18 stemmen voor en 5 stemmen tegen **aangenomen**.

STEMVERKLARINGEN:

Dhr. Geerdes (CDA): Interessant debat gehad, maar we zijn er onvoldoende van overtuigd dat ook bij nieuwe tegenslagen gewerkt wordt aan een plan B. Daarom stemmen wij tegen. Voor plan B zijn wij er weer volledig bij.

PPN M1: Basis op orde

Voor: mw. Van Bentem (GB), dhr. Janssen (GB), dhr. Streefkerk (GB), dhr. Velthuizen (GB).

Tegen: dhr. Bartels (PRD), dhr. De Boer (VVD), mw. Bondt (D66), dhr. Den Burger (VVD), dhr. Cuppen (D66), mw. Engelsma (GroenLinks), dhr. Erkens (PvdA), dhr. Geerdes (CDA), mw. De Groot (GroenLinks), dhr. Hoge (VVD), dhr. Hollink (VVD), mw. Jansen (GroenLinks), dhr. Kraak (D66), mw. Van Lent (CDA), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Mijnhart (D66), mw. Nijeboer (PRD), mw. Vink (GroenLinks), mw. Weeda (PvdA).

De motie is met 4 stemmen voor en 19 stemmen tegen **verworpen**.

PPN M2: Toekomstperspectief voor iedereen is ingetrokken.

PPN M3: Beleidsnota actief Grondbeleid is ingetrokken.

PPN M4: Regio Arnhem Nijmegen is ingetrokken.

PPN M5: Afwaardering noodzaak vastgelegde gelden t.b.v. Renovatie en/of Nieuwbouw Gemeente huis

Voor: dhr. Bartels (PRD), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Nijeboer (PRD).

Tegen: mw. Van Bentem (GB), dhr. De Boer (VVD), mw. Bondt (D66), dhr. Den Burger (VVD), dhr. Cuppen (D66), mw. Engelsma (GroenLinks), dhr. Erkens (PvdA), dhr. Geerdes (CDA), mw. De Groot (GroenLinks), dhr. Hoge (VVD), dhr. Hollink (VVD), mw. Jansen (GroenLinks), dhr. Janssen (GB), dhr. Kraak (D66), mw. Van Lent (CDA), mw. Mijnhart (D66), dhr. Streefkerk (GB), dhr. Velthuizen (GB), mw. Vink (GroenLinks), mw. Weeda (PvdA).

De motie is met 3 stemmen voor en 20 stemmen tegen **verworpen**.

Besluitenlijst

Raadsvergadering 24 en 25 juni 2020

PPN M6: Onhoudbaar

Voor: dhr. Bartels (PRD), mw. Van Bentem (GB), dhr. De Boer (VVD), mw. Bondt (D66), dhr. Den Burger (VVD), dhr. Cuppen (D66), mw. Engelsma (GroenLinks), dhr. Erkens (PvdA), dhr. Geerdes (CDA), mw. De Groot (GroenLinks), dhr. Hoge (VVD), dhr. Hollink (VVD), mw. Jansen (GroenLinks), dhr. Janssen (GB), dhr. Kraak (D66), mw. Van Lent (CDA), dhr. Modderkolk (PRD), mw. Mijnhart (D66), mw. Nijeboer (PRD), dhr. Streefkerk (GB), dhr. Velthuisen (GB), mw. Vink (GroenLinks), mw. Weeda (PvdA).

De motie is **unaniem aangenomen**.

STEMVERKLARINGEN:

Dhr. Bartels (PRD): Voor ons was deze motie niet direct nodig omdat het college dit al uitvoert. PRD steunt de motie wel omdat deze in stemming gebracht wordt.

Dhr. Geerdes (CDA): Wij stemmen uiteindelijk toch voor deze motie, zonder dat het CDA vindt dat we nu stil moeten gaan zitten en naar andere mede-overheden moten kijken.

Besluit	
Actie	-
6	Sluiting
De voorzitter sluit om 21.58 uur de vergadering.	